

наша свабода

№17 **ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА**

**21 КРАСАВІКА
2000 года
ПЯТНІЦА**

Адрас: 220123,
г.Мінск, а/я 103

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Беспрэцэдэнтны дакумент

рыхтуецца ў Кангрэсе ЗША

Міхась КАРПОВІЧ

У блэйжэйшы час Кангрэс ЗША ўпершыню прыме рэзалюцыю па сітуацыі на Беларусі. Праект рэзалюцыі змяшчае вельмі жорсткую крытыку рэжыму А.Лукашэнкі і патрабуе ад амерыканскага прэзідэнта зрабіць усё магчымае, каб гарантаваць незалежнасць і свабоду Беларусі.

Ініцыятарам рэзалюцыі №304 выступіў кангрэсмен-дэмакрат з штата Канектыкут Сэм Гайдэнсан, бацькі якога паходзяць з Беларусі. За даволі кароткі час ён сабраў пад рэзалюцыю подпісы 130 кангрэсменаў. 13 красавіка рэзалюцыя была ўхвалена Камітэтам міжнародных адносін Палаты прадстаўнікоў Кангрэса ЗША, і цяпер яна накіраваная на разгляд поўнага складу Палаты прадстаўнікоў.

Рэзалюцыя заклікае да тэрміновага правядзення дыялога паміж рэжымам Лукашэнкі і апазіцыяй, да аднаўлення ў Беларусі дэмакратычна абранага ўрада, патрабуе ад А.Лукашэнкі правесці законныя, свабодныя і справядлівыя парламенцкія выбары ў адпаведнасць са стандартамі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе (АБСЕ). Кангрэсмены заклікаюць міжнародную супольнасць падтрымаць беларускую апазіцыю, працягнуць сустрэчы з законна абраным парламентам Беларусі.

Праект 304-й рэзалюцыі таксама ўтрымлівае шэраг заклікаў да амеры-

канскага прэзідэнта. Да Біла Клінтана звяртаюцца з патрабаваннем забяспечыць супрацоўніцтва з апазіцыійнымі дзеячамі Беларусі і іх падтрымку, падтрымаць бесперашкоднае паступленне інфармацыі ў Беларусь. Амерыканскі прэзідэнт мусіць аказаць ціск на расійскі ўрад, каб той больш не аказваў фінансавай дапамогі рэжыму Лукашэнкі, а забяспечыў павягу суверэнітэта Беларусі, асабліва ў свеце нелегітымнасці Лукашэнкі.

Рэзалюцыя таксама звяртаецца з заклікам да Біла Клінтана падрыхтаваць і прад'явіць у Кангрэс некалькі справаздачаў: пра сітуацыю з правамі чалавека і дэмакратычнымі пераўтварэннямі ў Беларусі, пра кіраванне рэжымам А.Лукашэнкі беларускай эканомікай, пра захады па перакананні расійскага ўрада спыніць падтрымку рэжыму Лукашэнкі, а таксама пра статус расійска-беларускай вайскавай інтэграцыі.

Міжнародны каардынатар Харты'97 Андрэй САННІКАЎ такім чынам пракаментаваў праект рэзалюцыі Кангрэса ЗША:

– Рэзалюцыя можа пакаласці пачатак новай палітыцы ЗША і сусветнай супольнасці ў адносінах да Беларусі і рэжыму Лукашэнкі. Калі да гэтага часу ў такога кшталту дакументах асноўнай увага звярталася на парушэнні правоў чалавека на Беларусі, адсутнасць дэмакратычных пераўтварэнняў, дык у далейшай рэзалюцыі акцэнт расставілі на новаму.

Беларусь у рэзалюцыі Кангрэса раз-

чарнобыльскі шлях 2000

МЫ – НАРОД!

глядаецца як стратэгічна важная для міжнароднай супольнасці дзяржава, якую неабходна вярнуць на шлях дэмакратычнага развіцця. Упершыню робіцца выразная ацэнка неспрыяльнай ролі Расіі, якая падтрымлівае незаконныя беларускія ўлады. Расія нагадваюць пра абавязальніцтва павяжаць суверэнітэт Беларусі згодна з мемарандумам аб гарантыях бяспекі ад снежня 1994 г. Нервовая рэакцыя на рэзалюцыю расійскага МЗС, які паўтарыў «міт пра волю народаў» да аб'яднання, сведчыць пра тое, што ў

Расіі пасланы Кангрэсам сігнал успрынялі сур'ёзна.

У рэзалюцыі гаворыцца пра небяспеку беларускай сітуацыі для міжнароднай супольнасці, пра мілітарызуючую тэндэнцыю беларускага рэжыму. Менавіта таму Беларусі і Расію папярэджваюць супраць магчымых планаў размяшчэння на тэрыторыі Беларусі ядзернай зброі, парушэння міжнародных пагадненняў у галіне ваеннай бяспекі, гандлю зброяй.

Заканчэнне на стр.3

Беларусь пастаўляе зброю Садаму Хусейну

Артыкул «Расія дапамагае аднавіць іракскія зброі СПА» журналіста Кона Кофліна з *Sunday Telegraph* мы друкуем без змяненняў.

Расійскія вайсковыя чыны спрабуюць арганізаваць шматмільённую справу з Садамам Хусейнам, якая забяспечыць іракскаму лідэру поўнае аднаўленне сістэмы супрацьпаветранай абароны. Сумнеўная справа, якая з'яўляецца грубым парушэннем эмбарга ААН на гандаль зброяй, была падарызна абумоўлена паміж Багдадам і вайсковымі экспертамі з былой савецкай рэспублікі Беларусь. У выпадку не ажыццяўлення Ірак атрымае магчымасць для прыцэльнай паразы брытанскіх і амерыканскіх самалётаў, што патрулююць забароненую для палётаў зону.

Згодна з дамовай, дэталі якой раней узгадваліся ў «Тэлеграф», «Белтэхэкспарт» – беларуская дзяржаўная кампанія, што спецыялізуецца на вайскавай тэхніцы – пагадзілася аднавіць іракскую сістэму СПА, перабудаваў ваенна-паветраныя сілы і правесці падрыхтоўку вайскоўцаў СПА. Намер справы ацэньваецца прыкладна ў 90 мільёнаў долараў. Яна была дамоўлена падчас візіту ў Багдад дэлегацыі беларускіх высокапастаўленых асобаў.

Расія ўпершыню прыняла ўдзел у перамовах у ліпені 1999 г., калі ў яе атрымалася арганізаваць сустрэчу Тарыка Азіза, намесніка прэм'ер-міністра Ірака, і Сяргея Лінга, прэм'ер-міністра Беларусі. Расійцы выступалі ў якасці пасрэднікаў пасля таго, як іноахны і асабістай сакрэтнай справы па гандлі зброяй і 100 мільёнаў долараў, заключанай паміж Багдадам і ў той час прэм'ерам Расіі Яўгенам Прымаковым, былі агучаныя ў «Тэлеграф» з жорсткай рэакцыяй Захаду.

Каб не моцна раздражняць Захад, асабліва Амерыку, Крэмль аддаў загад пра тое, каб усе наступныя перамовы па пастаўцы зброі ў Ірак праводзіліся ў прысутнасці пасрэднікаў. Высокапастаўлены дэлегацыі Беларусі і Ірака былі запрошаныя ў Маскву, дзе паміж імі была заключаная дамова, падобная да той, што раней заключалі Хусейн і Прымаковым.

Асноўным кампанентам дамовы стала перабудова супрацьпаветранай ракетай SA-3, што дазволіла павялічыць радыус іх дзеяння з 12 да 18 мільяў. У шэрагу з гэтым планавалася правесці аднаўленне састарэлых іракскіх ракет. СПА Ірака мелі намер накіраваць сваіх жаўнераў для праходжання спецыялізаванай кадравай падрыхтоўкі на Беларусь, дзе іх павінны былі б азнаёміць з найноўшым расійскім электронным абста-

ляваннем. Беларускі бок таксама ўзяў на сябе абавязальніцтва па рамоне 17 савецкіх самалётаў, што належаць Іраку, якія знаходзяцца на тэрыторыі Ірака, і Сяргея Лінга, прэм'ер-міністра Беларусі. Расійцы выступалі ў якасці пасрэднікаў пры разарванні ў сувязі з нявыплатай іракскім бокам патрэбных сродкаў. Аднак пасля таго, як Ірак паабяцаў выплаціць 6 мільёнаў долараў, беларусы пагадзіліся аднавіць працы па капрамоне тэхнікі на заводзе ў Баранавічах.

Заклучэннем кантракта з Беларуссю кіраваў асабіста намеснік міністра замежных спраў Ірака Нуры аль Ваіз. Аль Ваіз з'яўляецца блізім сябрам малодшага сына Садама – Кусея, які займаецца аднаўленнем вайскавай інфраструктуры краіны.

Заходнія дыпламаты выказалі незапакоенасць апошнімі спробамі Ірака аднавіць войскі, асабліва ў кантэксце нядаўніх марных спробаў ААН па ўсталяванні ўзаемаадносін паміж Іракам і Захадам. «Любая дамоўленасць, якая дазволіла б Садаму вярнуць былую вайсковую моц, скрайне непажадана», – заявіў на мінулым тыдні адзін чыноўнік: «Ірак усё яшчэ падвергнуты жорсткім міжнародным санкцыям, якія трэба неадступна выконваць».

Р.С. Учора, калі матэрыял рыхтаваўся да друку, стала вядома, што ўсе цен-

тральныя беларускія газеты надрукавалі сваеасаблівы адказ Савета Бяспекі Беларусі на гэтую публікацыю.

Прэс-цэнтр Савета Бяспекі спрабуе пераканаць міжнароднага і беларускага чытача, што брытанская газета памылілася, і прыведзеныя ў ёй звесткі не адпавядаюць рэчаіснасці. Як сьведчае СБ, «беларускі бок не супрацоўнічаў і не супрацоўнічае з Іракам у ваеннай галіне». Прымаючы ментарскі тон, супрацоўнікі прэс-цэнтра нават мякка дакараюць брытанскае выданне: «Застаецца шкадаваць, што такое аўтарытэтнае выданне, як *The Telegraph*, надрукавала недакладную інфармацыю, якая дэзарыентуе грамадскасць і дыскредытуе міралюбную знешнюю палітыку Рэспублікі Беларусь, якая заўсёды строга прытрымлівалася і прытрымліваецца рашэнняў ААН, нормаў і прынцыпаў міжнароднага права».

У савецкія часы існаваў такі анекдот: «Адкуль мы дэведваемся пра тое, што адбываецца ў краіне? – З аб'яржэнняў ТАСС». Савет Бяспекі паклапаціўся пра тое, каб змясціць абвяржэнне ва ўсіх асноўных дзяржаўных газетах. Але ніводная такая газета не наважылася надрукаваць артыкул з *The Sunday Telegraph*. Атрымліваецца, што чытачам незалежнай прэсы дастаецца інфармацыя, а вось чытачам дзяржаўных выданняў – толькі абвяржэнні.

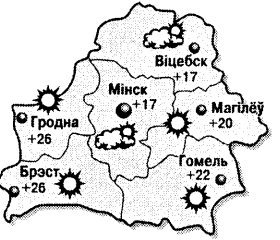
ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ

■ **Аляксандр Лукашэнка зноў пагражае Захаду.** Учора ён яшчэ раз заявіў, што паміж Беларуссю і Расіяй існуе дамоўленасць аб размяшчэнні 300-тысячнай вайскавой групы ў дзвюх краінах на заходняй мяжы Беларусі. У прыватнасці, А.Лукашэнка заявіў, што ўжо былі распрацаваныя канкрэтныя дакументы па структуры, штатным раскладзе, колькасці і дыслакацыі групы. Па ягоных словах, юрыдычна ўсе гэтыя дакументы будуць зацверджаныя прыкладна ў канцы траўня-пачатку чэрвеня на чарговым паседжанні Найвышэйшага дзяржаўнага савета.

■ **З учарашняга дня стаўка рафінансавання ў Беларусі панізілася з 130% да 110% гадавых.** Рашэнне пра гэта прыняў Нацыянальны банк Беларусі. Стаўка рафінансавання – найважнейшы фінансавы інструмент, які вызначае кошт крэдытных рэсурсаў. Намер стаўкі залежыць ад афіцыйнага ўзроўню інфляцыі. У сакавіку інфляцыя складала толькі 5,8% (у лютым – 9,3%). Таму стаўка рафінансавання была таксама скарачэнная.

■ **Пяты дзень мітынгуюць студэнты ў сталіцы Малдовы – Кішыніеве.** Акцыі пратэсту пачаліся яшчэ 15 красавіка і былі скіраваныя супраць адмены права бясплатнага праезду студэнтаў у гарадскім транспарце. Мэр Кішынева Серафім Уракан запэўніў студэнтаў, што гэтак права за імі захаваецца. Прэм'ер-міністр Малдовы Думітру Брагіш на перамовах з лідэрамі студэнтаў пацвердзіў абяцанні мэра. Апроч таго, ён паабяцаў з 1 красавіка падвысіць стыпендыі амаль удвая. Аднак студэнты выстаўляюць усё новыя патрабаванні, у тым ліку і палітычныя, пацвердзяць агенствы «РІА Навосты». Пратэсты працягваюцца, у выніку сутыкненняў з паліцыяй тры студэнты і восем паліцэйскіх атрымалі траўмы. Па словах мэра Кішынева, шкода, нанесеная студэнтамі (пабітыя шыбы, вывернутыя шлікі тратуараў) ацэньваецца прыкладна ў 40.000 долараў.

НАДВОР'Е

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

950

Старшыня АГП – у расійскім эфіры

Вольга АНЦЫПОВІЧ

У панядзелак, 17 красавіка, у праграме «Время» Грамадскага расійскага тэлебачання выступіў выш-спікер Вярхоўнага Савета 13-га склікання Анатоль Лябедзька, які за два дні да гэтага быў абраны старшынёй Аб'яднанага грамадзянскай партыі. Журналіст А.Любімов, скончыўшы размову, падкрэсліў, што «мы стварам саюзную дзяржаву з Беларуссю, а гэта значыць – не толькі з Лукашэнкам, але і з беларускай апазіцыяй, таму меркаванні Лябедзькі для нас уяўляюць вялікую цікавасць». Спадар Лябедзька казаў пра тое, што Расію дзякуючы палітыцы Лукашэнка зараз не любіць значна больша колькасць беларусаў, чым дзесяць гадоў таму, што ў Беларусі бясцелна знікаюць публічныя палітыкі і што беларуская апазіцыя, у адрозненне ад расійскай, не мае ніякага доступу да СМІ, якія кантралююцца дзяржавай.

Фінансаванне памяншаецца

Алена ЛАДЫГА

У Беларусі сёння налічваецца больш за 2 мільёны чалавек, якія пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Сярод іх – 11.300 ліквідатараў аварыі, 7.298 з якіх сталі інвалідамі. Такія звесткі прывёў начальнік аддзела прававой работы і сацыяльнай абароны Камітэта па праблемах наступстваў катастрофы на ЧАЭС пры міністэрстве па надзвычайных сітуацыях Уладзімір Кудзін падчас паседжання «круглага стала», якое прайшло 17 красавіка ў мінскім Доме прэсы. Мерапрыемства было прысвечанае праблемам сацыяльнай абароны ліквідатараў і грамадзянаў, што сталі інвалідамі ў выніку аварыі на ЧАЭС.

Па звестках Камітэта, з прыняццем у лютым 1991 года закона аб сацыяльнай абароне грамадзянаў, якія пацярпелі ад Чарнобыльскай катастрофы, ільготы былі прадастаўлены ўсім анкалагічна хворым дзецьмі, прыраўнаным да інвалідаў Чарнобыля першай групы, а таксама ўдзельнікам ліквідацыі аварыі ў зонах эвакуацыі, першачарговага і наступнага асяленняў. Гэтым катэгорыям грамадзянаў, як было заўважана на «круглым stole», забяспечаныя штормавыя выплаты ў памеры трох мінімальна зарплатаў, бясплатнае медыцынскае абслугоўванне, санаторна-курортнае лячэнне, аплачваемы адпачынак, ільготы па камунальных плацжах, бясплатнае жыллё і памяншэнне пенсійнага ўзросту.

Разам з гэтым прысутныя адзначалі, што фінансаванне праграмы, звязаных з ліквідацыяй наступстваў аварыі на ЧАЭС, з кожным годам памяншаецца. І гэта, нягледзячы на павелічэнне колькасці захворванняў, звязаных з наступствамі радыяактыўнага забруджвання, рост прыроджаных паракіў і розных паталогіяў, зніжэнне экалагічнай якасці сельскагаспадарчых прадуктаў, вырабляемых у краіне. Наступствы чарнобыльскай катастрофы вывучаныя не да канца, а таму, як падкрэслівалася на «круглым stole», вырашэнне гэтых праблемаў – задача навакаёмістая і патрабуе комплекснага падыходу.

Харчаванне і прадукцыя для Чачні

Ірына МАКАВЕЦКАЯ

Гомельскі аблвыканкам выказаў гатоўнасць да супрацоўніцтва з Чачэнскай Рэспублікай па пытаннях пастаўкі харчовых тавараў і прадукцыі першай неабходнасці. Гэты намер адлюстраваны ў лісце гомельскага губернатара Мікалая Вайцянкова на імя паўнамоцнага прадстаўніча ўрада Расійскай Федэрацыі ў Чачэн-

скай Рэспубліцы Мікалая Кошмана.

Ліст напісаны паводле вынікаў перамоваў кіраўніцтва аблвыканкома з дэлегацыяй Чачні, якая наведвала Гомель 14 красавіка. Дэлегацыя праявіла цікавасць да сельскагаспадарчай тэхнікі вытворчага абднання «Гомельмаш», будаўнічых матэрыялаў ААТ «Гомельбудматэрыялы», а таксама да харчовых тавараў. Па словах кіраўніка дэлегацыі,

выконваючага абавязкі кіраўніка часовай адміністрацыі Чачэнскай Рэспублікі Хасана Мусалатава, разлік па пастаўлены тавар Чачня можа рабіць у любой форме, выключаючы грашовую. У прыватнасці, на абмен прадстаўнікі Чачні прапанавалі нафтапрадукты.

Канкрэтныя аспекты супрацоўніцтва Гомельскай вобласці з Чачнёй і парадак разліку будзе узгоднены дадаткова.

Саюзная групоўка войскаў – справа рэальная

Алег САКАЛОЎ

Падчас перамоваў Аляксандра Лукашэнка і Уладзіміра Пуціна 16 красавіка абмяркоўваліся пытанні стварэння рэгіянальнай групоўкі войскаў, стварэння адзінай сістэмы супрацьпавятраў абароны, выканання сумеснай праграмы развіцця ўзбраенняў да 2001 года і ваенна-тэхнічнага

супрацоўніцтва да 2005 года. Пра гэта паведамляе Расійскае інфармацыйнае агенцтва «Новости» са спасылкай на неназвананага прадстаўніча Генеральнага штаба Узброеных сілаў Расійскай Федэрацыі.

У інтэрв'ю журналісту РІА «Новости» прадстаўнік Генштаба таксама паведаміў, што зараз склад рэгіянальнай групоўкі поўнасцю вызначаны:

яго аснову складуць Узброеныя сілы Беларусі, гэта будзе першы стратэгічны эшалон абароны, а таксама разгорнуты ў заходнім рэгіёне часці і злучэнні Маскоўскай ваеннай акругі агульнай колькасцю каля 300 тысяч чалавек. «Гэта абсалютна рэальная лічба, і Аляксандр Лукашэнка назваў яе правамернай», – адзначыў расійскі ваенны.

У Віцебску адноўлены бюст А.Суворова

Леанід СІМАНАЎ

Напярэдадні Міжнароднага дня помнікаў і гістарычных месцаў, які адзначаецца 18 красавіка, перад будынкам Віцебскага гарадскога ваеннага камісарыята адноўлены помнік расійскаму генералісімуся кавалерынінскіх часоў Аляксандру Сувораву. Адбылося гэта больш чым праз 19 месяцаў пасля таго, як у ноч на 1 верасня 1998 года легендарны Мірон перахінуў тут, на апусцелым пастамеце, запіску: «У 1794 годзе Суворав утаніў у крывы паўстанне беларусаў за

незалежнасць... Помнікі Сувораву на Беларусі – гэта ганьба беларускага народа...»

Дэманіраваны помнік знайшоўся ўжо 2 верасня 1998 года. Тады ж па падарэзні ў «знішчэнні гісторыка-культурных каштоўнасцяў» быў арыштаваны старшыня віцебскай рады «Выбар» БНФ Уладзімір Плешчанка, які правёў сем месяцаў у следчым ізалятары. Пасля гэтага, 3-за парушэнняў працоўнай заканадаўства, выяўленых у дзеяннях папяроднага следства, суд вызваліў У.Плешчанку 3-пад варты, а саму

справу адправіў на дадатковае расследаванне. Да гэтага часу, аднак, нічога так і не праяснілася.

Рашэнне гарадскіх уладаў аднавіць бюст генералісімуся расцэнюецца ў Віцебску паронаму. Частка гараджанай гэты факт вітае. У той жа час існуе і супрацьлеглы пункт гледжання, згодна з якім, час, выбраны для вяртання бюста, звязаны не з памятным днём ЮНЕСКА, а з «рэстаўрацыяй Расійскай імперыі дэмакратычным шляхам».

Адноўлены бюст перададзены на баланс ваенкамата.

ФОТАФАКТ

Вясна. Першыя пралескі

Правозащитник лишил чести судью

Даніла ХАЛЕЦКИЙ

Об этом громко было заявлено судья Партизанского района Минска Жанна Хвойницкая, подав в суд иск о защите чести и достоинства. Как следует из искового заявления, Валерий Шукин поставил под сомнение профессионализм и деловую репутацию судьи Хвойницкой. Причем сделал это публично, рассказав в «Народной воле» (№ 26 за 10.02.2000 г.), как Жанна Анатольевна «приговорила» рабочего МАЗа Николая Романова к штрафу, эквивалентному его годовой зарплате.

Судя по всему, судья Хвойницкая – «агент» оппозиции во властных структурах – такие непомерные штрафы явно направлены на подрыв устоев нынешнего режима. Ведь, как гласит новейшая история, в начале этого века российский император ли-

шился престола из-за массовых политических забастовок рабочих, которых царские «вертикальщики» также подвергали многочисленным штрафам. И хотя штрафы того времени, не в пример нынешним, не превышали даже месячного заработка, рабочие поддержали призывы большевиков и... вышли на улицы.

Печальная судьба того царя. Как считает Жанна Анатольевна, ее деловая репутация пострадала из-за предположений Валерия Шукина, что судья Хвойницкая вершит правосудие, не заглядывая в Административный кодекс. Но своим иском к Валерию Шукину предположение в не-профессионализме Жанна Анатольевна лишь подтвердила. Выяснилось, что данный юрист не открывает и Гражданский процессуальный кодекс. Ведь в соответ-

ствии с общими правилами подсудности, заявление о возбуждении дела подается в суд по месту жительства ответчика или по месту нахождения юридического лица (статья 46 ГПК).

Но Валерий Шукин проживает в г.Полоцке, а редакция «Народной воли» располагается в трех шагах от суда Ленинского района столицы. Юрист же «высшей» квалификации Жанна Хвойницкая подала иск в суд... Советского района Минска, указав адрес ответчика В.Хоружий, 13. Но там расположена типография, которая к В. Шукину и содержанию того, что он пишет, никакого отношения не имеет. Между тем моральный ущерб от сомнения в ее профессионализме Жанна Хвойницкая оценила в два миллиона рублей новыми.

Комментарии, как говорится, излишни.

Рэгістрацыя Маладога Фронту

Вольга АНЦЫПОВІЧ

Маладыя людзі з БНФ вырасілі зарэгістраваць у міністэрстве юстыцыі арганізацыю пад назвай Малады Фронт. 16 красавіка прайшоў Устаноўчы сход на стварэнні вышэйназначанай арганізацыі, на якім прысутнічала 65 дэлегатаў. На ўсе кіруючыя пасады былі абраныя людзі, якія

да гэтага, хоць і нефармальна, але ўжо выконвалі такія ж функцыі. Старшынёй Маладога Фронту стаў Павел Севярынец.

Дакументы ў міністэрства паданы ў бліжэйшыя дні. Правядзенне пазачарговага з'езда, на якім аббудзецца пераабранне старшыні, намеснікаў і кіруючых органаў, прызначанае на пачатак ліпеня.

«Вайны не будзе!»

Аляксей СТАЎСКИ

Пікет у падтрымку прыняцця закона аб альтэрнатыўнай службе і супраць прымусявага размеркавання выпускнікоў вышэйшых навуковых устаноў правядзе

23 красавіка з 12 па 14 гадзінаў на плошчы Бангалор маладзёжная арганізацыя сацыял-дэмакратычнага накірунку «Маладая Грамада». Акцыя мае назву «Вайны не будзе!» і санкцыяваная Мінгарвыканкамам.

Пяцігодка «Аб'яднанага шляху»

Вольга АНЦЫПОВІЧ

Адзначыла сваё пяцігоддзе Беларускае рэспубліканскае грамадскае аб'яднанне «Аб'яднаны шлях». На яго базе на працягу гэтага часу дзейнічае Цэнтр развіцця грамадскіх аб'яднанняў, дзе яны могуць бясплатна карыстацца артэхнікай і бібліятэкай. Супрацоўнікамі Цэнтра праводзіцца кансультацыі па юрыдычных аспектах дзейнасці арганізацыяў, ладзяцца вучэбныя се-

мінары, трэнінгі і «круглыя сталы».

На святочнай вечары, якая адбылася 18 красавіка, «Аб'яднаны шлях» прэзентаваў другое выданне даведніка «Падтрымка грамадскай супольнасці на Беларусі: Даведнік грантадаўцаў». Выданне ўтрымлівае інфармацыю пра 39 фондаў і арганізацыяў, якія аказваюць фінансавую і іншыя віды падтрымкі беларускім грамадскім аб'яднанням.

Журналісты сведчаць у пракуратуры

Аляксей ШЫДЛОЎСКИ

20 красавіка скончыўся тэрмін, адведзены пракуратуры горада Мінска на расследаванне падзеяў 25 сакавіка і канкрэтна справы з затрыманнем журналістаў беларускіх незалежных газетаў і расійскіх тэлекампаніяў. Следчая пракуратуры Вікторыя Генадзеўна Кукса па чарзе выклікала і дапытвала ўсіх журналістаў, пра затрыманне якіх паведаміла Беларускае асацыяцыя журналістаў (БАЖ), і ўзяла ў іх паказанні адносна таго, як

праводзілася затрыманне, ці наносіліся пабоі і г.д. Цяпер справа перададзеная на разгляд пракурора горада альбо яго намесніку.

Выклікае цікавасць, што следчая задавала некаторым дапытваемым пытанне, ці не ведаюць яны, хто аддаваў загады аб затрыманні і аб вызваленні журналістаў.

Наўрад ці да віноўнікаў здарэння будучы прынятыя нейкія жорсткія меры, але, магчыма, у наступны раз міліцыя будзе абыходзіцца з журналістамі больш карэктна.

Дзіцячы праект «Наш свет»

Алена ЛАДЫГА

Грамадская арганізацыя «Маладзёжны адукацыйны цэнтр «Фіяльта» пры падтрымцы прадстаўніцтва ЮНІСЕФ у Беларусі пачынае рэалізацыю ў рэспубліцы праекта «Наш свет».

Рэалізаваць праект плануецца на працягу 2000 года.

Яго мэта – фарміраванне ў грамадстве зацікаўленага стаўлення да выканання праводзіцца, абвешчаны адпаведнай канвенцыяй ААН, і ў цэлым да здаровага ладу жыцця.

У межах праекта пройдуць тры міжнародныя дзіцячыя акцыі, звыш дзясяці адукацыйных праграмаў, «круглыя сталы» і прэс-канферэнцыі.

КДБ – ФСБ: «победила дружба»

Віцаслаў БУДКЕВІЧ

У нічыю 2:2 завяршыўся 15 красавіка ў спорткомплексе «Раўбічы» пад Мінскам таварыскі матч па валейболе паміж камандамі кіраўніцтва Камітэта дзяржаўнай бяспекі Беларусі і Федэральнай службы бяспекі Расіі.

Як паведаміў начальнік

Цэнтра інфармацыі і грамадскіх сувязяў КДБ Беларусі Фёдар Котаў, асноўны час матча завяршыў перамогай беларусаў 2:1, а сутыкальнае, чацвёртае партыю яны прайграйлі. Капітанам беларускай зборнай быў першы намеснік старшыні КДБ Леанід Ерын, расійскай – намеснік дырэктара ФСБ Віктар Калмагораў.

Поўная інтэграцыя

Аляксей ШЫДЛОЎСКИ

Проста жудасна «паздзевалася» юніёрскае зборная Расіі па хакеі з шайбай над аднагодкамі з Беларусі на стартавым у Швейцарыі чэмпіянаце свету ў групе «А» сярод юнакоў да 18 гадоў. Калі ва ўсіх астатніх гуляльшых лі быў звычайны і агульная коль-

касць закінутых шайбаў не перавышала 5-6, дык лік 1:18, з якім пацярпелі паразу беларусы, проста шакіруе. Па словах людзей, якія бачылі гульню, на матч з беларусамі расіяне выйшлі настарэныя надзвычайна чужыя.

У другім матчы беларусы прайгралі славацкім юніёрам з лікам 1:7.

Беспрэцэдэнтны дакумент

Заканчэнне.
Пачатак на стар.

Кангрэс выразна заявіў пра тое, што тэрмін паймаўства Лукашэнка скончыўся ў ліпені мінулага года. Раней гаварылася толькі пра яго дэмакратычную нелегітымнасць. Пры гэтым гэтаксама выразна была выказана падтрымка Вярхоўнаму Савету Беларусі.

Калі параўнаць папярэдні праект рэзалюцыі, таксама падрыхтаваны кангрэсменам Гэйдэнсанам у лістападзе мінулага года, дык бачна, на колькі ўзвышлася амерыканская кангрэсменны сочыць за развіццём беларускай сітуацыі. Іх

пазіцыя становіцца больш жорсткай, бо ніякіх пацэўных зменаў у нас у краіне не адбываецца. Усё ж пакуль рэзалюцыя носіць папярэджаўны характар. Аднак, калі нічога не будзе мяняцца, можна чакаць канкрэтных палітычных крокаў ЗША як у адносінах да Беларусі, так і ў адносінах да Расіі.

А вось як пракаментуваў тую ж рэзалюцыю ў інтэрв'ю радыё «Свабода» лідэр Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі БНФ **Зянон ПАЗЫНЯК**:

— Уся палітыка ЗША ў дачынненні да Беларусі аказалася памылковай. У апошні час, калі я быў у Вашынгтоне, я

казаў, што стаўка на маргінальна, на маргінальнай структуры, якую зрабілі амерыканскія палітыкі ў Беларусі, аказалася нікчэмнай, усё гэтыя невялікія сродкі пайшлі ў пясок. І яны гэта прызналі. Стаўку трэба рабіць на беларускі нацыянальна-вызвольны рух.

Я гляджу даволі песімістычна на гэта. Думаю, што тыя заявы, якія зрабіла Амерыка адносна рускай палітыкі, будуць мець доволі палавінчаты характар — яна яшчэ не гатовая памяняць сваю палітыку. А што датычыць пытання падтрымкі нацыянальна-вызвольнага руху, то гэта таксама

паграбуе дастаткова часу, каб змяніць свае прыярытэты. А вось меркаванне старшын партыі БНФ **Вінцука Вя-ЧОРКІ**:

— Я вельмі ўсцешаны, што наша праца, у тым ліку і па арганізацыі масавых акцый, нарэшце дала плён — у выглядзе рэзалюцыі Кангрэса ЗША. Грамадская думка і палітычныя колы Амерыкі беспрэцэдэнтна востра прарагавалі на падзеі 15 і 25 сакавіка. Я таксама вельмі ўсцешаны, што была нарэшце прамая названая крыніца трываласці Лукашэнка — гэта Масква. Рэзалюцыя ўказвае на недапушчальнасць такой падтрымкі для дыктатуры.

Blue Russia — Сіняя Русь...

Ірына СТАРЦАВА

На магілёўскае прадпрыемства «Хімвалакно» прышоў ліст ад бізнес-партнёраў з Ірана. Здавалася б, што тут дзіўнага? Дзіўным аказалася назва краіны ў адрасе на канверце: не Беларусь (*Belarus*), як, уласна кажучы, і мае быць, не Беларусія (*Byelorussia*), нават не Белая Русь (*White Russia*), як на самым пачатку беларускай незалежнасці пісалі некаторыя замежнікі, якія не паспелі разабрацца ў новых геаграфічных зменах... Усё куды цікавей: іранцы ўхітрыліся пачаць *Blue Russia* (Сіняя, або нават Благітая Русь)!

Як вядома, «сінімі» ў беларускім, як і расійскім грамадстве, называюць альбо апошніх алкаголікаў, якія даўно спіліся, альбо «экаў» — з-за колеру наколак, якіх багата на кожным крымінальніку.

Што ж датычыць «блакітных», то нават дзеці ведаюць, што так называюцца мужчыны з нетрадыцыйнай сексуальнай арыентацыяй.

Дарэчы, у англійскай мове ў слова *blue* ёсць яшчэ адно значэнне: сумны, маркотны, тужлівы. Дык цікава, якой жа Руссю хацелі назваць нашу Беларусь бізнесмены з Ірана?

Са святам Уваскрасэння Божага

БелаПАН

Кардынал Казімір Свёнтэк, архібіскуп, мітрапаліт Мінска-Магілёўскі, апостальны адміністратар Пінскай дыяцэзіі павіншаваў рымска-каталіцкі касцёл краіны з на-дыходзячым святам Уваскрасэння Божага, якое будзе святкавацца вернікамі-каталікамі ў нядзелю, 23 красавіка.

У пасланні гаворыцца, што касцёл вельмі ўрачыста адзначае гэтую велікодную радасць,

бо яна «ўзнікае ў глыбіні пакуты, смерці і ўваскрасэння Хрыста, змяняе жыццё хрысціянства, надае яму новую якасць, якая выходзіць за межы зямнога жыцця і ўводзіць у сферу вечнасці».

Кардынал адзначае, што сапраўднай велікоднай радасці можна дасягнуць толькі тады, калі ў ёй удзельнічае і душа, і цела чалавека, які можа «з радасцю адказаць жыццём, падобным Яго жыццю».

«Праўда пра Уваскрасэнне

Ісуса Хрыста нас радуе і супакоі, адкрывае для добра, ачышчае ад зла, пашырае нашы жыццёвыя перспектывы на ўсю вечнасць», — падкрэсліваецца ў пасланні. Кардынал заўважае, што велікодная радасць звязаная таксама з заснаванай на Божым праве, правільна, зразумелай свабоды, дзякуючы якой «любоў у нашых сэрцах здольная пераадолець самыя цяжкія праблемы людскога жыцця і абудзіць у нас бязмежную надзею».

ЗАМЕЖЖА

Аўстрыя хоча сугзіцца

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Аўстрыя падае ў суд на краіны Еўрасаюза. Пра гэта абвясціў канцлер краіны Вольфганг Шусель.

«Аўстрыйскі ўрад мае намер падпрыняць усё магчымыя юрыдычныя крокі ў гэтым накірунку», — заявіў В.Шусель у інтэрв'ю венскай газеце *Die Presse*. Канцлер не пажадаў далей абмяркоўваць гэтую тэму,

але падкрэсліў, што Аўстрыя не збіраецца парушаць дзейныя дамовы ЕС. На думку В.Шуселя, ягонае краіна мусіць перш за ўсё прыцягнуць на свой бок еўрапейскае грамадства.

Як вядома, ўрад краіны апынуўся ў аднабоковай міжнароднай ізаляцыі з боку астатніх 14 краінаў-чальцоў Еўрасаюза з-за ўдзелу ў ім прадстаўнікоў правадырчайнай Партыі Свабоды.

Парушальнікі — Куба, Югаславія і Ірак

Міхась КАРПОВІЧ

Амісія па правах чалавека ААН асудзіла Кубу, Югаславію і Ірак за парушэнні правоў чалавека. У сярэдзі ў Жэневе Камісія прыняла адпаведную рэзалюцыю.

Рэзалюцыя крытыкуе Кубу за ўціск свабоды рэлігіі і палітычнага ініцыятыўна, а Югаславію — перш за ўсё за ўціск супраць свабоды меркаванняў. Што датычыць Ірака, то яго абвінавачваюць у катанні і ўціску апазіцыі.

Разам з тым, рэзалюцыя па асуджэнні Кітая, прапанавана-

ная ЗША, не прайшла, хоць за яе галасавалі 15 краінаў. ЗША ўжо прапаноўвалі асудзіць Кітай на ўзроўні ААН некалькі гадоў таму, але справа так і не зрушылася з мёртвай кропкі.

У адказ на крытыку ААН кубінскія ўлады вывелі на вуліцы Гаваны каля 100 тысяч чалавек, якія прайшлі маршам да амбасады Чэхіі. Справа ў тым, што Чэхія, як і Польшча, падтрымала «крытычную» рэзалюцыю. Удзельнікі акцыі назвалі абедзве гэтыя краіны «зраднікамі і лёкаямі Вашынгтона».

Дазвол на грузое гзіця

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Афіцыйныя прадстаўнікі Пекінскага ўпраўлення планавання сям'і паведамілі, што з 1 красавіка гэтага года пекінскім сем'ям дазволена заводзіць двух дзяцей. Рашэнне крыху аслабіць кантроль над ростам народнаасельніцтва матывуецца эканамічнымі прычынамі і ростам заможнасці шмат якіх кітайскіх сем'яў.

Як вядома, яшчэ з пачатку 70-х гадоў у Кітаі дзейнічае забарона заводзіць у сям'і больш за адно дзіця — каб штучна абмежаваць рост насельніцтва гэ-

тай краіны. Жорсткі кантроль за ўзроўнем нараджальнасці ў агульнакітайскім маштабе не датычыў толькі Тывета і некаторых асобных рэгіёнаў, дзе жылі прадстаўнікі розных нацыянальных меншасцяў.

Еўропу чакае эканамічны рост

Міхась КАРПОВІЧ

Шэсць лідзіруючых навукова-даследчых эканамічных інстытутаў Германіі апублікавалі ў Берліне традыцыйныя высновы агляду стану эканомікі Германіі і свету. Эксперты па пытаннях кан'юнктуры прагназуюць для Германіі на гэты і наступны гады эканамічны рост у 2,8%. Гэта самы высокі паказчык з 1991 года. Адначасова прадказваецца скарачэнне чатырохмільённага беспрацоўна на 600 тысяч чалавек — гэта таксама мусіць ад-

быцца на працягу 2000 і 2001 гадоў. Праўда, узровень спажывецкіх цэнэў таксама ўзра-сцэ — на паўтара працэнта.

Што датычыць Еўропы, то, на думку нямецкіх вучоных, развіццё эканомікі ў еўрапейскай прасторы будзе ісці ў 2001 годзе больш інтэнсіўна, чым у ЗША. Аднак гэта толькі дазволіць еўрапейцам вырнуцца на ўзровень 1997 года — таго, што існаваў да пачатку эканамічнага крызісу ў Азіі. Амерыканская ж эканоміка зама-рудзіць свой рост практычна да еўрапейскага ўзроўню.

Кожную школу — у Інтэрнет

Ірына СТАРЦАВА

Выступаючы на штогадовай камп'ютэрнай выставе ў Чыкага, прэзідэнт ЗША Біл Клінтан паабяцаў, што да заканчэння 2000 года ўсе амерыканскія школы атрымаюць бясплатны доступ у Інтэрнет. Па ягоных словах, дзеля гэтай мэты ўжо распрацаваная адмысловая дзяржаўная праграма.

Як заявіў амерыканскі прэзідэнт, 7 гадоў таму ў ЗША да Інтэрнета былі падключаныя толькі 7% школаў. На сённяшні дзень гэты паказчык складае 95%, дзеве трэця класных пакоў маюць асобныя бясплатныя выхадны ў камп'ютэрную сетку, удакладніў Б.Клінтан.

Дзяржаўная праграма «Інтэрнетызацыя» амерыканскіх школаў каштуе бюджэту ЗША некалькі соцень мільёнаў долараў. З гэтых

сродкаў 150 мільёнаў выдаткоўваюцца на навучанне на-стаўнікаў новым камп'ютэрным тэхналогіям і карыстанню Інтэрнетам — «каб на-стаўнікі не трапілі ў няёмкае становішча перад вучнямі, якія ведаюць больш за іх», — падкрэсліў Б.Клінтан.

Аўрал на лёдавым палацы

Галіна КАЗІНЕЦ

Дарагой і непрыгожай назваў брэсцкую новабуду-лю №1 віцэ-прэм'ер Генадзь Навіцкі, які прыехаў інспектаваць ход работ на будучым зімовым стадыё-не. У прысутнасці старшыні аблвыканкома Васіля Дал-галёва госьць вельмі крытычна паставіўся да прыза-начанай на 3 ліпеня прэзентацыі будынка. Ля сценаў і ўнутры аб'екта 350 рабочых. «Мала людзей», — па-пракнуў Навіцкі Далгалёва.

Лёдавы палац у Брэсце ўзвышаецца зараз ўпоруч з лёгкаатлетчным манежам. Знешне між імі ніякіх кан-трастаў. Але для мясцовых людзей будынкі аднолька-вай прамугольнай формы адлюстроўваюць розныя эпохі. Манеж — тыповы даўтабуд савецкага часу, а па-лац — штурмавы аб'ект фантастычных тэрмінаў і ка-зачага фінансавання. Кожны дзень з 8 да 21 гадзіны на будоўлі занята 800—900 чалавек. Масоўка з розных будаўнічых кантораў расцяўлена ля імясця, бруднай падлогі і заліпаных вокнаў. Імідж недабудаванага па-лаца будзе падмацаваны энэргіймі дадаткамі. У прыват-насці, стадыён для бейсболу («амерыканская лапта») зойме правую ад уваходу ў палац ілюзію. Злева на-сыпаюць чарнізём пад газоны і два бульвары. Распра-цоўваюцца спецыяльныя шчыты для падлогі, якія ма-гілі б вытрымаць грандыёзныя сцёжныя канцэрты.

«Вольныя танцы» пад ўзмоцненай аховай

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

19 красавіка ў канцэртнай зале «Мінск» прайшла прэзентацыя кампакт-дыска «Вольныя танцы. Новая альтэрнатыва». Новы праект Беларускай Музычнай Альтэр-натывы (БМА) узяў сабой гартоўны зборку кітоў беларускіх гуртоў у ад-ным кампаке. У альбом увайшлі як добра вядомыя аматарам бела-рускага рока рэчы («Радые Свабо-да» гурта «Уліе», «Звёздочки» «Нейра Дзюбеля»), так і песні, якія яшчэ нідзе не гучалі. На кампаке прысутнічаюць улюбленыя публіцы гурты НРМ з «Маёй ментальна-сцю», «Новае Неба» з песняй «Кот-ка», «Палац», «Крыві» і два іншыя карыфеі. Але ёсць і маладыя калек-тывы тыпу «Юр!» альбо «Long play». Ёсць замежныя (польскі) гурт «R.F. Braha». Агульная канцэпцыя альбома складаецца з прынцыпаў, каб пад гэтую музыку можна было танцаваць і каб музыка была бела-рускай. І трэба сказаць, складаль-нікам альбома гэта ўдалося, дыск

«заводзіць» з паўабарота. Зрэшты, зараз ён з'явіўся ў продажы, і кожны можа сам ацаніць яго вартасць. Дыск таксама быў разасланы на ўсе ФМ-станцыі, так што песні з яго ра-дыёслухачы смела могуць замаў-ляць для гучання ў эфіры.

На самой жа прэзентацыі міліцы-яй былі прынятыя ўзмоцненыя меры бяспекі. У зале праз кожную 10 метраў стаў ахоўнік правапарадку і старанна спыняў любыя спробы гле-дачоў патанцаваць пад любімыя ме-лодыі. Музыканты, адчуўшы атмас-феру ў зале, падтрымоўвалі слуха-чоў. Так, саліст гурта «Нейра Дзю-бель» Аляксандр Кулінковіч у сваёй песні «Ехалі ўроды на помнінкі» за-мяніў апошняе слова на «Дажынкі».

Год таму выйшаў першы кам-пакт-альбом БМА «Вольныя танцы. Слухай Сваё». Хочацца, каб «аль-тэрнатывішчыкі» гэтак жа рэгуляр-на радалі аматараў беларускага рока сваімі праектамі, якія, хоць і малыя, але астравоў на моры тан-най «папсы» і падобных падробак пад музыку.

ТЕЛЕНАВИГАТОР

21 красавіка 2000 года

ПОНЕДЕЛЬНИК • 24 АПРЕЛЯ

6.30	Доброе утро, Беларусь!	22.30	Далтон, Жан-Пьер Омон и Стивен Беркофф в телесериале «Грехи» (США). «Футбол + ТВ» с А.Вайнштейном. Тележурнал. Телеспециал: «Дежурная часть».
7.00	Новости.	23.25	Телеспециал: «Дежурная часть».
7.10	Доброе утро, Беларусь!		
8.15	Резонанс.		
9.00	Потребительская корзина.		
9.25	«Сегодня с вами...» Анатолий Параневич.		
9.50	Здоровье. Тележурнал.	7.05, 11.30, 13.30, 19.30.	23.00 Новости культуры.
10.15	Детский экран. Мультфильм.	7.20	После новостей...
10.45	«По косякам...» Киночерк.	7.40	«ЕВРОПА». Худ. фильм.
10.55	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.	9.30	«Российский курьер». Амурская область.
11.00	Новости.	10.15	«Жизнь Леонардо да Винчи». Телефильм. 1-я серия.
11.15	«Кофе с ароматом женщины». Телефильм.	11.40	«Я к Вам лечу воспоминаниями». «Авдур получился».
11.55	Документальный экран. «Чернобыль. Фантомы».	12.15	Шедеры мирового музыкального театра. Дж.Верди. Опера «Ломбарды» в постановке театра Ла Скала. 1-й и 2-й акты.
12.05	Теленавигатор.	13.45	Шедеры мирового музыкального театра. Дж.Верди. Опера «Ломбарды» в постановке театра Ла Скала. 3-й и 4-й акты.
12.25	Музыкальный салон с Элеонорой Езерской.	14.45	«На изломе красоты». Художник А.Геращенко.
13.00	Новости.	15.00	17.30 Новости.
13.10	Бездельник.	15.10	Кино - детям. «Чародей». Телефильм.
13.35	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.	15.35	Берега Набокова. «Он творил для наслаждения».
13.40	Дневной сеанс. «РАЗВЕДЧИКИ». Худ. фильм.	16.15	«Жизнь Леонардо да Винчи». Телефильм. 1-я серия.
15.00	Новости.	18.05	«П.И.Чайковский. Избранное». Симфония №4.
15.15	Сериял для детей. «Тайный мир Алекса Мак».	18.50	«Винтик и Шпунтик - веселые друзья». Мультфильм.
15.40	Мультфильм.	19.10	Вечерняя сказка.
15.50	ТВ - школе. История Беларуси. 5-й класс. Искусство древних людей в Беларуси.	19.20	«Болек и Лелек на каникулах». Мультфильм.
16.10	Авто-парк.	19.50	Новая сцена, или Новомо-биль. «Лебединое озеро. Опера». Спектакль театра «Тень».
16.20	Премьера песни.	21.10	После новостей...
16.30	«Брагинские заметки». Телеочерк о жизни жителей черныбыльской зоны.	21.30	«ВЕЧЕРИНКА». Худ. фильм.
17.00	Новости.	23.20	Программа передач.
17.10	«А музыка звучит...» «В поисках гармонии». Вокальная лирика белорусских композиторов.	5.00	Сегодня утром.
17.40	Туробъектив.	7.55	Мир кино. «Она написала убийство» (США).
18.00	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.	9.00	11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
18.05	«Через всю войну». Телеочерк.	9.25	Вчера в «Итогах».
18.30	«Понедельник с Христофором».	10.45	Куклы.
18.45	Международные спортивные новости.	11.30	«Старый телевизор» вспоминает: фильм Романа Кармена «НЕИЗВЕСТНАЯ ВОЙНА». «ОСВОБОЖДЕНИЕ УКРАИНЫ».
19.00	Новости.	13.30	Криминал. «Чистосердечное признание».
19.20	Политические диалоги.	13.55	Сериял «Возвращение Казанова на «Улицы разбитых фонарей». «Высокое напряжение».
19.50	«Кофе с ароматом женщины». Телефильм.	15.35	Футбольный клуб.
20.40	Колыбельная.	16.30	Впрок.
21.00	Панорама.	16.40	Час сериала. Детектив «Клиент» (США).
22.00	Событие.	17.00	Криминал.
22.10	КВН. 1/8 Евролиги.	17.30	Герой дня.
23.30	Криминальная хроника.	18.40	Час сериала. Пета Уилсон в фильме «Ее звали Никита» (Канада - США).
0.05	Новости.	19.00	Сериал «Возвращение Казанова на «Улицы разбитых фонарей».
0.15	«Неизвестный Наполеон». Видеофильм Белорусского телевидения. «Солнце Аустерлиц». Часть 1-я.	19.50	Совершенно секретно. Информационно-развлекательная программа.
		21.45	«Криминальная Россия». «ТТ» для киллера. Часть 1-я.
		22.20	Сегодня.
		23.00	Антропология. Программа Д.Диброва.
		23.25	«Антропология». Программа Д.Диброва.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30	Новости.		
8.15	Полет чудес.		
9.15	Плоха во дома.		
9.45	«Серебряный шар». Марк Захаров.		
10.30	Сериал «Новые приключения Синдбада».		
13.30	Программа «Вместе».		
14.20	Мультисериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».		
14.40	До кака.		
15.00	Звездный час.		
15.25	До шестнадцати и старше.		
16.00	«Нежный яд». Сериал.		
17.30	«С легким паром!» В гостях у Михаила Ефремова.		
18.00	Как это было. Сериал «Хрущев. Предатель или герой? Дело 1943 года».		
18.40	Погода.		
18.45	Ричард Чемберлен в триллере «ИДЕНТИФИКАЦИЯ БОРНА». 1-я серия.		
19.45	Спокойной ночи, малыши. Время.		
21.00	Сериал «Секретные материалы» («X-Files»). «Взгляд».		
21.55	Ночной детектив. Сериал «Майк Хаммер. Маленькая мисс Убийство».		
22.35	Сериал «Паранормальные явления. Закрытое dossier».		
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00	Вести.		
7.20	Телеспециал: «Дежурная часть».		
8.40	«Арена - спорт». Журнал.		
9.20	«Цыганка». Телефильм.		
9.20	«Санта-Барбара». Телефильм (США).		
10.05	«Санта-Барбара». Телефильм (США).		
11.30	Телеспециал.		
11.30	Москва - Минск.		
11.40	Премьера мультисериала «Сказки о фее Амалике».		
16.30	«Башня». Молодежная информационно-развлекательная программа.		
16.55	Сиреневый туман.		
17.25	«К-2» представляет: музыка Альфреда Шинке в авторской программе Александра Плахова «Колыбель».		
18.25	«Устами младенца». Телеигра.		
19.40	«Дикий ангел». Телефильм.		
20.40	Джон Коллинз, Тимоти Далтон, Жан-Пьер Омон и Стивен Беркофф в телесериале «Грехи» (США).		
22.30	Время кино. Денни Де Вито в комедии «ЧЕЛОВЕК ЭПОХИ ВОЗРОЖДЕНИЯ».		
0.50	Телеспециал: «Дежурная часть».		
7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00	Новости культуры.		

ВТОРНИК • 25 АПРЕЛЯ

6.30	Доброе утро, Беларусь!	7.20	После новостей...
7.00	Новости.	7.40	К 55-летию Победы. «ЖИВЫЕ И МЕРТВЫЕ». Худ. фильм. Часть 1-я.
7.10	Доброе утро, Беларусь!	9.15	«Мир авиации». Журнал.
8.15	Политические диалоги.	9.40	«А долгие всего продажались души». Док. фильм.
8.40	Потребительская корзина.	10.35	«Жизнь Леонардо да Винчи». Телефильм (Италия, 1972). 2-я серия.
8.55	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.	11.40	«АТТЕСТАТ ЗРЕЛОСТИ». Худ. фильм («Мосфильм», 1958).
9.00	Новости.	13.10	Вальс И.Штрауса.
9.15	ТВ - школе. История Беларуси. 5-й класс. История древних людей в Беларуси.	13.45	Ретроспектива мультфильмов Ф.Хитрука. «Каникулы Бонифация». «Фильм. Фильм. Фильм».
9.40	15.00 - Техническая профилактика.	14.20	«Кто там...» Авторская программа В.Верника.
15.00	Новости.	14.50	Живое дерево ремесел.
15.10	Сериял для детей. «Тайный мир Алекса Мак-2».	15.00	17.30 Новости.
15.35	Видеокурс итальянского языка. Передача 25-я.	15.10	Кино - детям. «Чародей». Телефильм.
16.05	Видеокурс английского языка. Передача 51-я.	15.35	Мировая деревня. «Музыка Великого Поста».
16.30	ТВ - школе. Белорусская литература. 9-й класс. «Звездная поэма».	15.50	«Ночь разведенных мостов». Док. фильм.
17.00	Новости.	16.05	Ортодокс.
17.10	Сельчане. Минский район. «Поет Лариса Трухина». Фильм-концерт (ЦТ).	16.35	«Жизнь Леонардо да Винчи». Телефильм (Италия, 1972). 2-я серия.
17.35	Событие.	17.40	«Хочу-хочу». Тележурнал.
17.50	Хоккейная лига.	17.55	«Век мой, зверь мой». Ю.Каюков читает стихи русских поэтов.
18.10	«Москва - Минск».	18.20	«Из концертного зала». Я.Сибелиус. Симфония №1.
18.40	Международные спортивные новости.	19.00	Вечерняя сказка.
19.00	Новости.	19.10	«Болек и Лелек на каникулах». Мультисериал.
19.20	Хоккей. Беларусь - Австрия. 2-й и 3-й периоды. В перерыве (20.00) - Колыбельная.	19.50	«А долгие всего продажались души». Док. фильм.
21.00	Событие.	20.30	Иконисеис А.Запруднов. После новостей...
21.55	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.	21.05	«Шопену посвящается». Г.Черны-Стефанска.
22.00	«Кофе с ароматом женщины». Телефильм.	21.25	К 55-летию Победы. «ЖИВЫЕ И МЕРТВЫЕ». Худ. фильм. Часть 1-я.
22.45	Криминальная хроника.		
22.50	Музыка без границ. Музыкально-информационная программа.		
23.20	Новости.		
23.30	Хоккей на траве. Кубок обладателей Кубков. Передача из Бреста.		
23.50	«Неизвестный Наполеон». Видеофильм Белорусского телевидения. «Солнце Аустерлиц». Часть 2-я.		
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.00	Новости.		
8.15	«Нежный яд». Сериал.		
9.15	Джентльмен-шоу.		
9.45	Как это было. Сериал «Хрущев. Предатель или герой? Дело 1943 года».		
10.30	Сериал «Новые приключения Синдбада».		
13.30	Программа «Вместе».		
14.20	Мультисериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».		
14.40	Возможно все.		
15.00	Юные гладиаторы в программе «Царь горы».		
15.25	До шестнадцати и старше.		
16.00	«Нежный яд». Сериал.		
17.30	Планета КВН.		
18.00	Ищу тебя.		
18.40	Погода.		
18.45	Ричард Чемберлен в триллере «ИДЕНТИФИКАЦИЯ БОРНА». 2-я серия.		
19.45	Спокойной ночи, малыши. Время.		
21.00	Шедер Андрей Тарковского «СОЛЯРИС». 1-я и 2-я части.		
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00	Вести.		
7.20	Телеспециал: «Дежурная часть».		
8.40	«Арена - спорт». Журнал.		
9.20	«Цыганка». Телефильм.		
10.05	«Санта-Барбара». Телефильм (США).		
11.30	Телеспециал.		
11.30	Москва - Минск.		
11.40	Премьера мультисериала «Сказки о фее Амалике».		
16.30	«Башня». Молодежная информационно-развлекательная программа.		
16.55	Сиреневый туман.		
17.25	«К-2» представляет: музыка Альфреда Шинке в авторской программе Александра Плахова «Колыбель».		
18.25	«Устами младенца». Телеигра.		
19.40	«Дикий ангел». Телефильм.		
20.40	Джон Коллинз, Тимоти Далтон, Жан-Пьер Омон и Стивен Беркофф в телесериале «Грехи» (США).		
22.30	Время кино. Денни Де Вито в комедии «ЧЕЛОВЕК ЭПОХИ ВОЗРОЖДЕНИЯ».		
0.50	Телеспециал: «Дежурная часть».		
7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00	Новости культуры.		

СРЕДА • 26 АПРЕЛЯ

6.30	Доброе утро, Беларусь!	7.20	После новостей...
7.00	Новости.	7.40	К 55-летию Победы. «ЖИВЫЕ И МЕРТВЫЕ». Худ. фильм. Часть 2-я.
7.10	Доброе утро, Беларусь!	9.15	«Мир авиации». Журнал.
8.15	«Сегодня с вами...» Виргиния Тарнаускайте.	9.30	К 55-летию Победы. «Курильские калачи». Док. фильм.
8.40	Потребительская корзина.	10.15	В ансамбле с Кремером.
8.55	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.	10.35	«Жизнь Леонардо да Винчи». Телефильм. 3-я серия.
9.00	Новости.	11.40	«ПРОЩАЙ, РОКФЕЛЛЕР». Худ. фильм.
9.10	ТВ - школе. Белорусская литература. 9-й класс. «Звездная поэма».	13.15	«Моей души коснулись ты...» Романы на стихи А.К.Толстого.
9.40	Видеокурс итальянского языка. Передача 25-я.	13.45	Ретроспектива мультфильмов Ф.Хитрука. «Юноша Фридрих Энгельс». «Икар и мудрецы». «Дарю тебе звезду».
10.10	Мультфильм.	14.20	«15-й подъезд». Ведущий В.Васильев.
10.25	Зорная роща.	14.45	Живое дерево ремесел.
11.00	Новости.	15.00	17.30 Новости.
11.10	«Кофе с ароматом женщины». Телефильм.	15.10	Кино - детям. «Чародей». Телефильм.
12.35	Компьютерный полигон.	15.35	«Беседы о русской культуре». Авторская программа Ю.Лотмана. Передача 7-я.
13.00	Новости.	16.10	«Пейзаж». «Балахнинские кружева». Док. фильм.
13.15	Видимо-невидимо.	16.35	«Жизнь Леонардо да Винчи». Телефильм. 3-я серия.
14.25	Ток-шоу «Карамболь» с участием Владимира Мулявина и Леонида Борткевича.	17.40	Архитектурная галерея.
14.55	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.	17.55	«Кумир». Людмила Максимова. Передача 1-я.
15.00	Новости.	18.20	«Исторические концерты». Д.Ойстрах.
15.15	Сериял для детей. «Тайный мир Алекса Мак-2».	18.45	Тайны портретного фойе. «Евгений Вахтангов».
15.40	«5 х 5».	19.10	Вечерняя сказка.
16.10	ТВ - школе. Центры профессиональной занятости молодежи.	19.20	«Болек и Лелек на каникулах». Мультисериал.
16.35	Сфера. «Черная быль».	19.50	К 55-летию Победы. «Курильские калачи». Док. фильм.
17.00	Новости.	20.40	После новостей...
17.10	«Всемогущий Боже». Музыкальный фильм.	21.00	«Новый век Российского планизма». Н.Луганский.
17.30	«Макаенка.9».	21.25	К 55-летию Победы. «ЖИВЫЕ И МЕРТВЫЕ». Худ. фильм. Часть 2-я.
18.00	«Путь без следов». Чернобыльская расподия.		
18.40	Международные спортивные новости.		
18.55	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.		
19.00	Новости.		
19.15	«Сегодня с вами...» Светлана Внук.		
19.45	Потеря «Толока».		
19.55	«Кофе с ароматом женщины». Телефильм.		
20.40	Колыбельная.		
21.00	Панорама.		
21.40	«Событие». Видеофильм «14 лет спустя... Беларусь». Совместный белорусско-украинский проект.		
22.00	«ЧЕРНЫЙ АИСТ». Социальная драма В.Турова.		
23.35	Криминальная хроника.		
23.40	Королевская охота.		
0.10	Новости.		
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15	Новости.		
8.15	«Нежный яд». Сериал.		
9.15	Смехопанорама.		
9.45	Ищу тебя.		
10.30	Сериал «Новые приключения Синдбада».		
13.30	Программа «Вместе».		
14.20	Мультисериал «Невероятные приключения Джонни Квеста».		
14.40	Классная компания.		
15.00	Зов джунглей.		
15.25	До шестнадцати и старше.		
16.00	«Нежный яд». Сериал.		
17.30	Маски-шоу.		
17.55	Футбол. Товарищеский матч. Сборная России - сборная США.		
18.45	Погода.		
18.50	Спокойной ночи, малыши. Время.		
21.00	Галина Польских и Фрунзик Митрян в комедии «СУЕТА СУЕТА».		
22.40	Мстислав Келдыш в программе «Цивилизация».		
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00	Вести.		
7.20	Телеспециал: «Дежурная часть».		
8.40	«Арена - спорт». Журнал.		
9.20	«Цыганка». Телефильм.		
10.05	«Санта-Барбара». Телефильм (США).		
11.30	Телеспециал.		
11.30	Москва - Минск.		
11.40	Премьера мультисериала «Сказки о фее Амалике».		
16.30	«Башня». Молодежная информационно-развлекательная программа.		
16.55	Сиреневый туман.		
17.25	«К-2» представляет: музыка Альфреда Шинке в авторской программе Александра Плахова «Колыбель».		
18.25	«Устами младенца». Телеигра.		
19.40	«Дикий ангел». Телефильм.		
20.40	Джон Коллинз, Тимоти Далтон, Жан-Пьер Омон и Стивен Беркофф в телесериале «Грехи» (США).		
22.30	Время кино. Денни Де Вито в комедии «ЧЕЛОВЕК ЭПОХИ ВОЗРОЖДЕНИЯ».		
0.50	Телеспециал: «Дежурная часть».		
7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00	Новости культуры.		

ЧЕТВЕРГ

6.30	Доброе утро, Беларусь!
7.00	Новости.
7.10	Доброе утро, Беларусь!
8.10	«Сегодня с вами...» Светлана Внук.
8.40	Потребительская корзина.
8.55	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.
9.00	Новости.
9.10	Королевская охота.
9.40	Родное слово. Тележурнал.
10.10	Семейный телеканал «На волне взаимопонимания».
10.55	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.
11.00	Новости.
11.10	«Кофе с ароматом женщины». Телефильм.
11.45	«Вилонист Олег Оленков». Фильм-концерт.
12.00	Наш край. Шедеры Национального художественного музея. «Собрание произведений И.Шинкина».
12.20	«Под крылом беды». Телеочерк.
13.00	Новости.
13.10	«55 лет Победы». Видеоэзрисовка.
13.15	«Обыкновенный фашизм». Художественно-публицистический фильм режиссера М.Ромма. 1-я серия.
14.25	«Моя жизнь...» Стефания Станотар. Передача 1-я.
15.00	Новости.
15.10	Сериял для детей. «Тайный мир Алекса Мак-2».
15.35	Видеокурс итальянского языка. Передача 26-я, заключительная.
16.05	Видеокурс английского языка. Передача 52-я.
16.30	ТВ - школе. Белорусская литература. 11-й класс.
17.00	Новости.
17.10	Арсенал.
17.35	Усадьба.
18.00	«Романы С.Рахманова исполняют народная артистка СССР И.Архипова». Фильм-концерт (ДЦП).
18.15	Политические диалоги.
18.40	Международные спортивные новости.
19.00	Новости.
19.20	Хоккей. Беларусь - Австрия. 2-й и 3-й периоды. Трансляция из Минского Дворца спорта. Впервые в (20.00) - Кольбиальная.
21.00	Панорама.
21.40	«Событие». Видеофильм «14 лет спустя... Украина». Совместный белорусско-украинский проект.
22.00	«Кофе с ароматом женщины». Телефильм.
22.35	«Смехостоксы» с Владимиром Радзивиллом.
23.05	Криминальная хроника.
23.10	Новости.

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.05	Новости.
8.15	«Нежный яд». Сериял.
9.15	Маски-шоу.
9.45	Человек и закон.
10.30	Сериял «Новые приключения Синдбада».
13.30	Программа «Вместе».
14.20	Мультсериал «Невероятные приключения Джони Квеста».
14.40	Семь бед - один ответ.
15.00	Программа «100%».
15.25	До шестнадцати и старше.
16.00	«Нежный яд».
17.30	«Каламбур». Юмористический журнал.
18.00	Процесс.
18.40	Погода.
18.45	Ричард Чемберлен в триллере «ИДЕНТИФИКАЦИЯ БОРНА». 3-я серия.
19.45	Спокойной ночи, малыши.
20.00	Время.
21.00	Лариса Гузеева, Никита Михалков в фильме «ЖЕСТОКИЙ РОМАНС». 1-я и 2-я серия.
23.35	Программа «Посмотри».

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00	Вести.
7.20	Телеспецназ: «Джурная часть».
8.40	«Арена - спорт». Журнал.
9.00	«Цыганка». Телефильм.
10.25	«Санта-Барбара». Теле serial (США).
15.40	Премьера мультсериала «Сказки о феях Амалия».
16.30	«Башина». Молеодержан информационно-развлекательная программа.
16.55	Диалоги о рыбалке.
17.25	Кино «ТВ». Герой в кино. Тележурнал.
18.25	Клуб «Белый полугай».
19.40	«Дикий ангел». Теле serial.
20.40	Джон Коллинз, Жан-Пьер Оми и Стивен Бернбоф в телесериале «Пехи».

21 красавіка 2000 года

Т Е Л Е Н А В И Г А Т О Р

5

27 АПРЕЛЯ

- 22.30 Время кино. Борис Щербаков в фильме «ДЕСЯТЫЙ ЛЕТ БЕЗ ПРАВА ПЕРСПЕКТИВ». Телевизионная часть.
- 0.20 Телевизионная часть «Джурнал».
- 0.35 Звуковая дорожка.
- 7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
- 7.20 После новостей... «ВОЗ-МЕДИЕ». Худ. фильм. Часть 1-я.
- 8.40 Архитектурная галерея. «Позднее свидание». Док. фильм.
- 9.45 Концерт лауреатов Международного конкурса вокалистов им. М.Глинки.
- 10.35 Жизнь Леонардо Да Винчи. Телефильм. 4-я серия.
- 11.40 Классика американского немого кино. «Самец и самка» (США, 1919). 1-я серия.
- 12.45 Жизнь и судьба О.Мандельштама. Часть 1-я.
- 13.45 Ретроспектива мультфильмов Ф.Хитрука. «История одного преступления». «Винни-Пух».
- 14.15 «Мой Эрмитаж». Программа М.Полторацкого.
- 14.40 «Дуэль». Из истории литературных мистификаций.
- 15.00 17.30 Новости.
- 15.10 Кино - детям. «Чародей». Телевизионная часть.
- 15.35 «Беседы о русской культуре». Авторская программа Ю.Лотмана. Передача 8-я.
- 16.35 Жизнь Леонардо Да Винчи. Телефильм. 4-я серия.
- 17.40 Новое кино.
- 18.05 «Кумир». Людмила Максимова. Передача 2-я.
- 18.30 Власть власти.
- 18.45 Время музыки.
- 19.10 Вечерняя сказка.
- 19.20 «Болек и Лелек на каникулах». Мультисериал.
- 19.50 «Позднее свидание». Док. фильм.
- 20.45 После новостей...
- 21.05 К 55-летию Победы. «ВОЗ-МЕДИЕ». Худ. фильм. Часть 1-я.
- 22.05 «Апокалипсис» и Владимирский Центр.
- 22.30 Джозеф К.
- 5.00 Сегодня утром. Мультфильм.
- 6.35 «Криминальная Россия». «ТТ» для киллера.
- 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
- 9.25 Большие родители.
- 10.00 Без рецепта.
- 10.30 «Итого» с Виктором Шендеровичем.
- 11.30 «Старый телевизор» вспоминает: фильм Романа Кармена «НЕИЗВЕСТНАЯ ВОЙНА». «ОСВОБОЖДЕНИЕ ПОЛЬШИ». 13.35 К 55-летию Победы. Сериал «Семнадцать мгновений весны».
- 15.35 Сериал «Лоис и Кларк. Новые приключения супергерма» (США).
- 16.30 Впрок.
- 16.40 Час сериала. «Клиент».
- 17.40 Премьера НТВ. «Блеск и нищета Гохрана». Фильм Светланы Сорокиной из цикла «Новейшая история».
- 19.40 Телеигра «О, счастливы!».
- 20.30 Профессия - репортёр. Елена Масюк. «Инсулиновая война».
- 21.45 Мир кино. Пьер Ришар в комедии «ВОЗВРАЩЕНИЕ ВЫСОКОГО БЛОНДИНА».
- 23.20 Сегодня в полночь.
- 23.45 «Антропология». Программа Д.Диброва.
- 14.00, 19.00, 22.00 Новости.
- 14.15 «Телемагазин в Минске».
- 14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
- 15.20 «Отдохнем».
- 15.30 «Телемагазин в Минске».
- 16.10 «Пальчики оближешь».
- 16.35 Сериал «Джурнал аптека».
- 17.15 Дорожный патруль.
- 17.30 Киноцентр ТВ-6. Е. Шевченко в фильме «НОКТОРН ДА БАРАБАНА И МОТОЦИКЛ».
- 19.25 Место встречи.
- 19.40 «И снова 33 квадратных метра - О.С.П. - лучшее».
- 20.40 Сериал «Иллюзия убийства».
- 21.45 Дорожный патруль.
- 22.15 Алле, народ.
- 22.35 Фильм-концерт «Без тебя».
- 0.10 Диск-канал.
- 0.45 Дорожный патруль.
- 0.55 Сериал «Джурнал аптека».

ПЯТНИЦА • 28 АПРЕЛЯ

- 6.30 Доброе утро, Беларусь! 7.00 Новости.
- 7.10 Доброе утро, Беларусь! 8.15 Политические диалоги.
- 8.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
- 8.55 «55 лет Победы». Видеоэкскурс.
- 9.00 Новости.
- 9.10 ТВ - школе. Белорусская литература. 11-й класс. Современная белорусская драматургия.
- 9.40 Видеокурс итальянского языка. Передача 26-я.
- 10.10 Мультфильмы.
- 11.00 Новости.
- 11.10 Документальный экран. «Запретная зона».
- 11.50 Сделано в Беларуси. Дайджест.
- 12.05 Усадьба.
- 12.30 Сфера.
- 13.00 Новости.
- 13.10 «55 лет Победы». Видеоэкскурс.
- 13.15 «Обыкновенный фашизм». Художественно-публицистический фильм. 2-я серия.
- 14.15 «Было, есть, будет...» Видеосериал.
- 14.25 «Моя жизнь...» Стефани Станотта. Передача 2-я.
- 15.00 Новости.
- 15.15 Сериал для детей. «Тайный мир Алекса Мак-2».
- 15.40 Регион.
- 16.25 «Риск-версия». Телеигра.
- 17.00 Новости.
- 17.10 «Услышать и понять друг друга...» Фильм-концерт.
- 17.55 Наш край. Шедевры Национального художественного музея. Собрание произведений И.Шишкина.
- 18.15 «Смешные разговоры». Телевизионный диалог врачей-хирургов Романович.
- 18.40 Международные спортивные новости.
- 18.55 «55 лет Победы». Видеоэкскурс.
- 19.00 Новости.
- 19.20 «Сегодня с вами...» Директор агентства недвижимости «Сильван» Аделина Полова.
- 19.50 «Ничего... ничего... и молчание...» Спектакль.
- 20.40 Кольбельная.
- 21.00 Панорама.
- 21.40 События.
- 21.55 «55 лет Победы». Видеоэкскурс.
- 22.00 Е.Леонов, Н.Ургант, А.Панов в худ. фильме «БЕЛО-РУССКИЙ ВОКАЛ».
- 23.35 Криминальная хроника.
- 23.40 Новости.
- 23.50 Видимо-невидимо.
- 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новости.
- 8.15 «Нежный я». Сериал.
- 9.15 «Каламбур». Юмористический журнал.
- 9.45 Процесс.
- 10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
- 13.30 Программа «Вместе».
- 14.15 Мультяшка.
- 14.45 Страна чудес. «Ледяная вундшма».
- 16.00 «Нежный я». Сериал.
- 17.30 Джентльмен-шоу.
- 18.00 Экстренный вызов. Спасатели.
- 18.30 Вкусные истории.
- 18.45 Поле чудес.
- 19.45 Спокойной ночи, малыши.
- 20.00 Время.
- 20.50 Виталий Соломин, Дмитрий Харатьян в остросюжетном фильме «ЧЕРНЫЙ КВАДРАТ».
- 23.20 Ночной кинозал. Людмила Максимова и Александр Баллаев в фильме «МУ-МУ».
- 7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
- 7.20 Телевизионная часть «Джурнал».
- 8.30 Тысяча и один день.
- 8.50 «Арена - спорт». Журнал.
- 9.20 «Цыганка» Телевизионная часть.
- 10.05 «Санта-Барбара». Телевизионная часть.
- 15.25 Премьера мультсериала «Сказки о феях Амалике».
- 16.35 Акция матата. «Хочу быть гражданином».
- 17.15 Джурнал часть.
- 17.45 Гараж.
- 18.25 «Городок». Развлекательная программа.
- 19.45 «Дикая дикая». Телевизионная часть.
- 20.50 Сериал «Грихи» (США).
- 22.30 «Панорама». Телевизионная часть.
- 23.25 Время кино. Игорь Бочкин, Игорь Назаров в боевике «СКАЗКА НА НОЧЬ».

- 0.55 Телевизионная часть «Джурнал».
- 7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
- 7.20 После новостей... «ВОЗ-МЕДИЕ». Худ. фильм. Часть 2-я.
- 8.40 «Капля жизни в чаше вечности». Ф.Искандер.
- 9.10 Власть факта.
- 9.25 Зарубежное документальное кино. «Артур Миллер».
- 10.15 Поклонникам Терпсихоры.
- 10.35 Жизнь Леонардо Да Винчи. Телефильм. 5-я серия.
- 11.40 Классика американского немого кино. «Американка». 2-я серия.
- 12.45 Жизнь и судьба О.Мандельштама. Часть 2-я.
- 13.45 Ретроспектива мультфильмов Ф.Хитрука. «Винни-Пух идет в гости». «Винни-Пух и день забот».
- 14.15 «Время музыки». Журнал.
- 14.40 В.Шукшин. «Верую». Читает М.Ульянов.
- 15.00, 17.30 Новости.
- 15.10 Кино - детям. «ЧАРОДЕЙ». Телевизионная часть.
- 15.35 «Беседы о русской культуре». Авторская программа Ю.Лотмана. Передача 9-я.
- 16.15 Док. фильм.
- 16.35 Жизнь Леонардо Да Винчи. Телефильм. 5-я серия.
- 17.40 «М.Плетнев. Собрание исполнений». В.Моцарт. Симфония №40.
- 18.05 Про тетушку. Символы.
- 18.20 Кинопамятка.
- 19.00 Вечерняя сказка.
- 19.10 «Болек и Лелек на каникулах». Мультисериал.
- 19.50 Зарубежное документальное кино. «Артур Миллер».
- 20.45 После новостей...
- 21.05 К 55-летию Победы. «ВОЗ-МЕДИЕ». Худ. фильм. Часть 2-я.
- 22.05 «Волшебный мир балета». Танцует Юлия Махалина.
- 5.00 Сегодня утром.
- 7.55 «Блеск и нищета Гохрана». Фильм Светланы Сорокиной из цикла «Новейшая история».
- 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
- 9.25 Суд идет.
- 10.15 Служба спасения.
- 10.45 Фитиль.
- 11.30 «Старый телевизор» вспоминает: фильм Романа Кармена «НЕИЗВЕСТНАЯ ВОЙНА». «СОЮЗНИКИ».
- 13.35 Сериал «Семнадцать мгновений весны».
- 15.35 Сериал «Лоис и Кларк. Новые приключения супергерма» (США).
- 16.30 Впрок.
- 16.40 Час сериала. «Клиент».
- 17.40 Криминал.
- 18.35 Герой дня.
- 18.55 Независимое расследование с Н.Николаевым.
- 19.40 Наше кино. Олег Стриженов и Михаил Жигалов в детективном боевике «ПРИСТУПИТЬ К ЛИКВИДАЦИИ».
- 21.45 Наше кино. «ПРИСТУПИТЬ К ЛИКВИДАЦИИ». 2-я серия, заключительная.
- 23.05 Цвет ночи. Родни Дежурный фильм в комедии «ПОЗНАКОМЬТЕСЬ С УЛЛИ СПАРКСОМ» (США).
- 5.50 День за днем.
- 7.45 Дорожный патруль.
- 8.00, 10.00, 14.00, 19.00, 21.35 Новости.
- 8.10 Киноцентр ТВ-6. Вестерн «БЕЛЫЙ АЛАН».
- 10.05 Сериал «Пси-фактор».
- 11.00 Сериал «Иллюзия убийства».
- 11.45 «Телемагазин в Минске».
- 12.00 День за днем.
- 12.05 «Телемагазин в Минске».
- 14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
- 15.25 «Отдохнем».
- 15.35 «Телемагазин в Минске».
- 16.40 Юмористический сериал «Джурнал аптека».
- 17.15 Дорожный патруль.
- 17.30 «Как стать звездой?».
- 17.40 «Шоу Бени Хилла».
- 19.25 Место встречи.
- 19.45 Джурнал ТВ-6. Боевик «БИТВА ДРАКОНА».
- 21.50 Алле, народ.
- 22.10 Киноцентр ТВ-6. Миа Фэрроу в триллере «НАВАЖ-ДЕНИЕ ДЖУЛИИ».
- 23.55 Дорожный патруль.
- 0.10 «Радиотик».
- 1.20 Сериал «Джурнал аптека».
- 1.50 Дорожный патруль.

СУББОТА • 29 АПРЕЛЯ

- 7.00 Доброе утро, Беларусь! 8.00 Документальный экран. «Во имя Воскресения».
- 8.10 Потребительская корзина.
- 8.40 «55 лет Победы». Видеоэкскурс.
- 9.00 Новости.
- 9.10 Мультфильм.
- 9.35 «Сегодня с вами...» Александр Шимбалева.
- 10.00 Здоровье. Тележурнал.
- 10.25 Вершина мира.
- 10.50 Компьютерный полигон.
- 11.15 «Все нормально, мам!».
- 11.50 «55 лет Победы». Видеоэкскурс.
- 11.55 Международные спортивные новости.
- 12.10 Око. О рекламе и не только...
- 12.30 Усадьба.
- 12.55 АРТ-клуб. Т.Миронова.
- 13.30 К 2000-летию Христианства. «Иешуа». Док. сериал. 4-я серия.
- 14.20 Олимп.
- 15.00 Новости.
- 15.10 «Художник Анатолий Кузнецов». Видеофильм.
- 15.15 Познать себя. «Психология и музыка».
- 15.40 «55 лет Победы». Видеоэкскурс.
- 15.45 С.Станотта в худ. фильме «МЫ - ХЛОПЦЫ ЖИВУЩИЕ» (ТО «Телефильм»).
- 16.35 «Честно берите с собой».
- 17.55 Футбол. Чемпионат Республики Беларусь «Торпедо-МАЗ» - «Славия» (Мозырь). 2-й тайм.
- 19.00 Новости.
- 19.15 Из достоверных источников.
- 19.35 Бездельник.
- 20.00 Телебарометр.
- 20.15 К 55-летию Победы. «ЦУБАНИКИ». Короткометражный худ. фильм.
- 21.00 Панорама.
- 21.40 А.Михайлов в худ. фильме «ОЧАРОВАННЫЙ СТРАННИК». 1-я и 2-я серии.
- 23.55 Праздничное богослужение на Пасху из Минского кафедрального Свято-Духового собора.
- 7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
- 7.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
- 7.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
- 8.15 «Ненавижу и люблю. Исповедь монаха». Фильм.
- 9.10 «Нелетевшие заметки».
- 9.30 «С легким паром!».
- 10.00 Ускоренная помощь.
- 10.30 Экстренный вызов.
- 11.00 Дневной киносеанс. Братья Карамазовы в фильме «МАЛЫШКИ».
- 13.00 В мире животных.
- 13.45 История одного шедевра. Русский музей.
- 14.10 Сельское хозяйство.
- 14.55 «В ожидании большого хоккея». К началу чемпионата мира по хоккею.
- 15.35 Детектив-шоу.
- 16.15 «Чтобы помнили». Николай Гриценко.
- 17.10 «Ералаш».
- 17.20 Фильм-сенсация «Прогулки с динозаврами». 6-я серия.
- 18.00 Василий Шукшин в фильме «КАЛИНА КРАСНАЯ».
- 20.00 Авторская программа Сергея Доренко.
- 21.00 Погода.
- 21.05 Хоккей. Чемпионат мира. Сборная России - сборная Франции. Прямой эфир.
- 22.25 Пасха Христова. Трансляция богослужения из Богоявленского кафедрального собора.
- 7.00 Фильм-сказка «ПРИНЦ САМОЗВАНЕЦ».
- 8.30 Почта РТР.
- 9.00 Доброе утро, страна.
- 9.35 «Сто к одному». Телеигра.
- 10.25 Сам себе режиссер.
- 10.55 «Друзья». Сериал (США).
- 11.20 «Ж. дороги».
- 11.35 Золотой ключ.
- 12.00, 19.00 Вести.
- 12.20 Федерация.
- 13.05 Дневной сеанс. Татьяна Дороницина в мелодраме «МАЧЕХА».
- 14.35 Планета Земля.
- 15.00 Мировой кинопроект-2000. «Библ».
- 17.00 Моя семья. «Правда - это хорошо».
- 18.05 «Да роля».
- 19.40 Мировой кинопроект-2000. «Библ». Джереми Смит в фильме «ИСУС».

- 22.40 Праздник Великой Пасхи. Трансляция богослужения из Богоявленского кафедрального собора.
- 9.05 «Читая Библию». Ветхий Завет.
- 9.15 «Аистенок». Тележурнал для детей.
- 9.40 Российский курьер. «Русь Православная».
- 10.20 «Кино вчера и всегда». Авторская программа В.Божовича.
- 10.45 Век кино. «МОЛОДОЙ И НЕВИНОВЫЙ». Худ. фильм (Великобритания).
- 12.10 «Приключения Васи Куролесова». Мультфильм.
- 12.35 Графоман.
- 13.00 Парижский журнал. «Общество «Икона»».
- 13.30, 21.00 Новости культуры.
- 13.45 Кино по выходным. «РЕБЕНОК ПО ИМЕНИ ИСУС». Худ. фильм. 3-я серия.
- 14.40 Мой цирк.
- 15.05 Профиль. Чарли Чаплин.
- 15.30 Ретроспектива мультфильмов Ф.Хитрука. «Олимпийские игры».
- 15.50 «МАРТА». Короткометражный худ. фильм (Италия).
- 15.55 Ю. Козакос. «Арктур - гонимый пек». Телевизионная часть.
- 16.50 «Велла восе».
- 17.30 Новости.
- 17.35 Сфера.
- 18.15 «Острова». Оператор Александр Жуковский.
- 19.05 Вечерняя сказка.
- 19.15 «Болек и Лелек на каникулах». Мультисериал.
- 19.25 Царская ложа. «День танца».
- 20.00 Программа передач.
- 20.05 XX век. Избранное. «Silentium». Судьба Великой княгини Елизаветы Федоровны Романовой.
- 21.20 «МАТЬ ИСУСА». Худ. фильм.
- 22.45 С. Рахманинов. «Восеночная».
- 6.55 Анонс дня.
- 7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
- 7.15 Наше кино. «ПРИСТУПИТЬ К ЛИКВИДАЦИИ».
- 8.30 Мир приключений и фантастики. «Закон джунглей».
- 9.15 Криминал.
- 9.40 Поимки меня.
- 10.10 Телеигра «О, счастливы!».
- 11.25 Большие деньги.
- 11.55 Фильм о фильме «Семнадцать мгновений весны 25 лет спустя».
- 13.50 «В нашу гавань заходили корабли».
- 14.40 «Свидетель века». Лев Бабичевский в фильме «31 января 1943 года».
- 15.30 Профессия - репортёр. Елена Масюк.
- 15.50 Без рецепта.
- 16.20 До-шоу «Я и моя собака».
- 16.50 Сериал по выходным. «Она написала убийство» (США).
- 18.35 Герой дня без галстука.
- 19.05 Телеигра «О, счастливы!».
- 19.50 Премьера НТВ. Сериал «Улицы разбитых фонарей II». «Отпуск для героев».
- 21.45 Мир кино. Т.Далтон в боевике «Джеймс Бонд - агент 007». «ИСКРЫ ИЗ ГЛАЗ».
- 0.05 «Антропология».
- 5.45 Киноцентр ТВ-6. Миа Фэрроу в триллере «НАВАЖ-ДЕНИЕ ДЖУЛИИ».
- 7.25 Дорожный патруль.
- 7.35 Сериал «Вавилон-5».
- 8.25 Диск-канал.
- 9.00 «Бис».
- 9.35 Группа «Охо-хо».
- 10.25 «Как стать звездой?».
- 11.00 «Пальчики оближешь».
- 11.30 «Без вопросов».
- 12.00, 19.00 Новости.
- 12.15 «Мое кино».
- 14.00 «Наша любимые животные».
- 14.35 «Своя игра».
- 15.00 СВ-шоу.
- 15.55 Ток-шоу «Я - сама».
- 17.00 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
- 17.55 «Скандалы недели».
- 19.50 Дорожный патруль.
- 20.10 Киноцентр ТВ-6. В. «АВАНТЮРА».
- 21.45 Н. Римский-Корсаков «Светлый праздник. Торжественная увертюра».
- 22.00 Фильм «Пасха Христова».
- 23.00 Поздравление Святейшего Патриарха Московского и Всея Руси Алексия II.
- 23.15 Киноцентр ТВ-6. И.П.Паска в комедии «ВВЕРХ НОГАМИ И НАПЕРЕКОСЯ».
- 1.10 Дорожный патруль.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 30 АПРЕЛЯ

- 7.00 Доброе утро, Беларусь! 8.00 Родовод.
- 8.30 Телебарометр.
- 8.45 Потребительская корзина.
- 9.00 Новости.
- 9.10 «Вас вызывает Спортландия».
- 10.00 Туробъектив.
- 10.25 «Все нормально, мам!».
- 11.00 Арсенал.
- 11.25 Международные спортивные новости.
- 11.40 Сделано в Беларуси.
- 11.55 Поздравление Митрополита Минского и Слуцкого Филарета, Патриаршего Экзарха всея Беларуси к празднику Воскресения Христова.
- 12.10 «А музыка звучит...».
- 12.30 К 2000-летию Христианства. «Иешуа». Док. сериал. 5-я серия.
- 13.20 Сельчане. Пасха в Смоленском районе.
- 13.45 Ток-шоу «Это - ХХ!».
- 14.30 Сущность.
- 15.00 Новости.
- 15.10 Поэтические новеллы. «Дыхание весны».
- 15.25 Хоккей. Чемпионат мира. Беларусь - Украина.
- 17.50 Зорная роса.
- 18.20 Теленавигатор.
- 18.40 «55 лет Победы». Видеоэкскурс.
- 18.45 «ОДНА НОЧЬ». Короткометражный худ. фильм.
- 19.30 Стадион.
- 20.00 Резонанс.
- 20.50 Ток-шоу «Карамболь».
- 21.25 «Технобанк» представляет: Ж.Депардье и П.Ришар в комедии «БЕГЛЕЦЫ».
- 22.50 Авто-парк.
- 23.00 «Новая коллекция».
- 23.30 Столичный хит.
- 7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
- 7.15 Михаил Кузнецов в фильме «МАТРОС ЧИЖИК».
- 8.45 «Ералаш».
- 9.10 Смех.
- 9.30 Пока все дома.
- 10.00 Ускоренная помощь.
- 10.30 Утренняя почта.
- 11.00 Дневной киносеанс. Владимир Высоцкий в фильме «СКАЗ ПРО ТО, КАК ЦАРЬ ПЕТР АРАПА ЖЕНИЛ».
- 13.40 Клуб путешественников.
- 13.45 История одного шедевра. Русский музей.
- 14.10 Сериал «Горцы».
- 15.00 Римма Казакова в программе «Женские истории».
- 15.30 Песня года. Из века в век.
- 17.15 Песня года. Из века в век.
- 19.00 «Мы чье, дурачие?».
- 20.00 Время.
- 21.00 Людмила Гурченко и Александр Михайлов в комедии «ЛЮБОВЬ И ГОЛУБИ».
- 23.00 Леонид Филатов в фильме «ГРАЧИ».
- 7.00 Папа, мама, я - спортивная семья.
- 7.55 Служба Отечеству.
- 8.20 «Устами младенца». Телеигра.
- 8.50 Прогноз погоды.
- 8.55 Доброе утро, страна.
- 9.30 «Аштар» и К».
- 10.30 «Городок. Из раннего». Развлекательная программа.
- 11.00 Русское лото.
- 11.40 «Сказки о феях Амалике».
- 12.00 «Тигренок в чайнике».
- 12.20 Парламентский час.
- 13.10 «Новая Старая квартира». О массовом энтузиазме в Советском Союзе.
- 14.10 Диалоги о животных.
- 15.10 «Тайны тысячелетия» с Арменом Джигарханяном. Документальный сериал.
- 16.00 Пресс-клуб.
- 17.00 Перед «Зеркалом».
- 17.10 Николай Караченцов, Виктор Павлов, Борислав Брондуков, Дарья Михайлова в комедии «УДАЧИ ВАМ, ГОСПОДА!».
- 19.00 Зеркало.
- 20.00 Время кино. Фильм недели. Михаил Евдокимов, Ирина Розанова, Лев Дуров, Леонид Кузнецов в народной комедии «НЕ ПОСЛАТЬ ЛИ НАМ ГОНЦА?».
- 21.55 «Посвящение». Концерт Николая Баскова.
- 0.05 «Русская тайна». Док. фильм.

- 9.40 Детский сеанс. «Маугли». Мультфильм («Союзмультфильм», 1973 г.).
- 10.50 «Образы святой земли». Док. фильм.
- 11.45 Экспедиция «Чик».
- 12.10 Консилиум.
- 12.35 Мировая деревня. «Село Куница. Пасха».
- 13.00 Дворцовые тайны. «Герой Чесмы».
- 13.30, 21.00 Новости культуры.
- 13.45 Кино по выходным. «РЕБЕНОК ПО ИМЕНИ ИСУС». Худ. фильм (Италия, 1994 г.). 4-я серия.
- 14.40 Было в лицах. «Рихард Зорге и его русская жена».
- 15.15 Положение вещей.
- 15.40 Песнопения русской Пасхи.
- 16.25 «Чебурашка». «Обезьянки, вперед!» Мультфильм.
- 16.50 «Три вечера в «Театре Луны». Передача 1-я.
- 17.30 Новости.
- 17.35 «Спаси и сохрани». Док. фильм.
- 17.55 «ПРОДЛИСЬ, ПРОДЛИСЬ ОЧАРОВАНИЕ...» Худ. фильм (Свердловская к/ст. 1984).
- 19.15 Вечерняя сказка.
- 19.25 «Болек и Лелек на каникулах». Мультисериал.
- 19.35 «С потолка». Программа О.Басилишвили. Передача 1-я.
- 20.05 Шедевры мирового музыкального театра. Майкл Фэлти. «Осызаемая Ирландия». Режиссер-постановщик Б.Изард.
- 21.20 «ЛЖЕЦЫ». Худ. фильм (Франция, 1996).
- 23.05 «Полливар. Акт и Галатея». Мультфильм для взрослых.
- 6.55 Анонс дня.
- 7.00, 9.00 Сегодня.
- 7.15 Наше кино. Олег Стриженов, Василий Лановой и Михаил Жигалов в детективном боевике «ПРИСТУПИТЬ К ЛИКВИДАЦИИ».
- 8.30 Мир приключений и фантастики. «Закон джунглей» (США).
- 9.20 Экстремальные ситуации.
- 10.25 «Полудра». Семейная игра.
- 11.00 Сегодня.
- 11.30 Служба спасения.
- 12.00 Путешествия натуралиста.
- 12.30 Премия «Оскар». Джокиса Танди и Шоу Френч в фильме «МОГЕР МИСС ДЕЙЗИ» (США).
- 14.20 «Женский взгляд» Оксаны Лукиной.
- 15.00 Сегодня.
- 15.25 Большие родители.
- 16.00 Документальный сериал «Холодная война» (США).
- 16.50 Сериал по выходным. «Она написала убийство» (США).
- 18.00 Итого.
- 19.35 Куклы.
- 19.50 Премьера НТВ. Сериал «Улицы разбитых фонарей II». «Отпуск для героев».
- 20.50 «Итого» с Виктором Шендеровичем.
- 21.10 Премия «Оскар». Дастин Хоффман и Том Круз в фильме «ЧЕЛОВЕК ДОЖДЯ» (США).
- 6.00 Киноцентр ТВ-6. Приключенческий фильм «ОБЕТ РЫЦАРЕЙ ДЕЛЬТЫ».
- 7.35 Дорожный патруль.
- 7.50 Сериал «Профессионалы».
- 8.40 «Ле-го-го» с Иллей Легос-старым.
- 9.20 «Гей Старт».
- 9.50 Юмористическое шоу «Амба-ТВ».
- 10.20 «Телемагазин в Минске».
- 10.35 «Шоу Бени Хилла».
- 11.35 Канон.
- 12.00 Дорожный патруль. Расследование.
- 12.20 Киноцентр ТВ-6. Приключенческий фильм «ДВОЙНОЙ ОБОГ».
- 13.50 Мультфильм «Сказка о рыбаке и рыбке». «Грибок - теремок».
- 14.35 «Телемагазин в Минске».
- 14.45 «Вы очевидцы» с И. Усачевым.
- 15.40 «И снова 33 квадратных метра - О.С.П. - лучшее».
- 16.45 Катастрофы недели.
- 17.40 Дорожный патруль. Сводка за неделю.
- 18.00 Сериал «Профессионалы».
- 18.00 Киноцентр ТВ-6. Алан Болдуин в боевике «ПЛЕНИКИ КИ НЕБЕС».
- 21.20 Киноцентр ТВ-6. Комедия «КАКАЯ ЧУДНАЯ ЦЕРЬ».
- 23.10 Ваша музыка. Лариса Черникова.
- 0.05 Эротический сериал «Дневники красной туфельки».

Раней 2010 года Беларусь будаваць АЭС не пачне

Уладзімір ТРАЦЦЯКОЎ

Мінск, 19 красавіка. Галоўны кансультант парламента Украіны па сацыяльных і правах аспектах чарнобыльскай катастрофы і атамнай энергетыкі Уладзімір Усаценка выказаў прапанову перадаць Беларусі палову блоку Чарнобыльскай АЭС. Така саркастичная рэпліка прагучала на заключным паседжанні міжнароднай навукова-практичнай канферэнцыі «Беларусь і атамная энергетыка», якая завяршылася вечарам 18 красавіка ў Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры.

Прапанова ўкраінскага прадаўця стала своеасаблівай рэакцыяй на гарачую абарону прыхільнікамі будаўніцтва АЭС у Беларусі таго пункту ў заключным дакуменце канферэнцыі, дзе адзначалася неабходнасць працягу работ на далейшым развіцці атамнай энергетыкі. Украінскі парламентарый, у прыватнасці, сказаў: «Калі ў вас ёсць неабходныя рэсурсы, каб атамныя электрастанцыі эксплуатаваць, то мы гатовы перадаць

вам палову ЧАЭС». У сваю чаргу, доктар тэхнічных навук Васіль Ермашкewіч, які старшынстваваў на канферэнцыі, з падобнай жа іроніяй прапанаваў узяць яшчэ і Ігналінскую АЭС у Літвы — «усё роўна яе закрываюць».

У выніку дабатаў прыхільнікі і праціўнікі будаўніцтва АЭС у Беларусі прыйшлі да згоды падтрымаць у выніковым дакуменце канферэнцыі ўсе пункты заключэння ўрадавай камісіі (снежань 1998 года) па ацэнцы мэтагаднасці развіцця ў рэспубліцы атамнай энергетыкі. Уздэльнікі канферэнцыі лічаць, што «на працягу бліжэйшых 10 гадоў нэмэтагадна пачынаць будаўніцтва атамнай станцыі, але неабходна працягваць работы па падрыхтоўцы і развіцці атамнай энергетыкі ў Рэспубліцы Беларусь у будучым».

На думку В.Ермашкewіча, перасцярога аб нэмэтагаднасці будаўніцтва АЭС ужо спазнілася. Па нормах МАГА-ТЭ, будаўніцтва атамных станцыяў лічыцца пачатым, калі ў той або іншай краіне прыступілі да выбару адпаведнай пляцоўкі. У Беларусі, як вядома, ужо вызначаныя месцы трох пляцовак пад будучую беларускую АЭС.

Издержки тотального контроля

Геннадий Грушевой: «Только по чернобыльскому пути можно прийти к демократическим переменам»

Окончание.
Начало интервью в № 16

— Геннадий Владимирович, известно, что в своей деятельности Фонд «Детям Чернобыля» всегда акцентировал внимание на распределении международной гуманитарной помощи и оздоровлении детей. Но сегодня приоритетной программой Фонда стала работа с молодыми людьми старше 17 лет. Это уже не дети. В чем заключается Ваша работа с молодежью?

— В год катастрофы на ЧАЭС этим детям было от 2 до 5 лет, с ними и работал наш Фонд. Если даже десятая часть этих ребят сегодня готовы не просто жить воспоминаниями о западном благотворителе, а готовы сами активно помогать социально, то это серьезная сила. Это 10 - 20 тысяч человек, и по нашим белорусским условиям это много. Поэтому с 1998 года мы стали формировать специальные молодежные программы.

Сегодня у нас более 30 районных организаций, в этом году мы создали Всебелорусскую молодежную ассоциацию «Мастерская будущего», куда в первую очередь вошли региональные молодежные организации. Это — будущее чернобыльского движения. Дети Чернобыля сегодня становятся силой, определяющей будущее. Через эту призму я сегодня рассматриваю перспективу любых политических партий и демократических движений. Если расчет моих коллег по парламентскому корпусу только на некие политические инструменты, и у них слабые «корешки» в регионах, то у Фонда там очень сильные «корни».

Ведь настоящее демократическое движение растет снизу, и реформы начинаются не с глобальных законов, а с маленьких действий тысяч людей для своей ответственной инициативной жизни. Пусть люди не понимают, что такое либерализм, пусть им не понятен феномен президентства, но они всегда почувствуют, когда государство лишает их каких-то жизненных благ. Тогда человек становится активным участником демократических процессов.

— В 1989 году Вы впервые организовали «Чернобыльский шлях», и Вас тогда за это судили. Что может сказать инициатор акции о предстоящем

«Чернобыльском шляхе-2000»? Изменилась ли сама идея и условия проведения такого мероприятия?

— В 1989 году притеснение организаторов «Шляха» привело к радикализации чернобыльского движения. Уже в 1990 году власть не смогла открыто противодействовать чернобыльским манифестациям. Если бы нам удалось тогда, на волне движения, добиться еще и политической консолидации, если бы мы грамотно работали с организацией людей вокруг альтернативных лозунгов, направленных на независимость и демократию, нам удалось бы ускорить политические перемены в стране. Но этого не произошло. «Чернобыльские шляхи» стали уходить во второй план, марши стали превращаться в какую-то достройку, добавку. Но в 1996 году значение «Чернобыльского шляха» было восстановлено, он объединил людей.

Сейчас, на мой взгляд, важно было бы не распыляться между несколькими ключевыми идеями. Может быть, надо сконцентрироваться на таком феномене, как «Чернобыльский шлях». Ведь его знают очень многие, к нему готовятся, в нем не боятся участвовать. Чернобыльская проблема именно то, что побуждает участвовать в акции людей, далеких от политики, потому что страх за своих детей заставляет их протестовать. Многие сегодня считают, что Чернобыль ушел на задний план. Не ушел, потому что сейчас он напоминает о себе страшным воздействием на здоровье населения. Сегодня накопленные дозы радиации постепенно разрушают организм человека.

— В годы существования Советского Союза Вам приходилось сталкиваться с политикой замалчивания опасности последствий катастрофы на ЧАЭС. Существует ли сегодня в Беларуси такая тенденция?

— До 1998 года Академия наук ежегодно к чернобыльской дате публиковала отчеты по состоянию действия радиации на экосистему, на здоровье людей. Я могу показать толстые красочные отчеты. С 1998 года они запрещены. Сейчас все медицинские научно-исследовательские институты и учреждения получили указания засекретить такую информацию. Попробуйте сегодня взять интервью у директора

какого-нибудь НИИ о результатах исследований чернобыльской проблематики — вам такой информации не дадут. Только по спецразрешению соответствующих органов. Что это такое? Это и есть возвращение к политике засекречивания и замалчивания. Власть хочет, чтобы люди забыли про Чернобыль. Чтобы решение, которое сейчас принимается по заселению оставленных деревень, по принудительному распределению туда молодых специалистов — 20-летних юношей и девушек из институтов, проходило на «ура». Что это как не возвращение к тем самым преступлениям, которые совершила советская власть в 1986 году. И если власть сегодня занимает такую же позицию, что и советская власть, то мы можем рассчитывать на такой же взрывной эффект со стороны общества.

— Лукашенко заявлял в свое время, что в зоне жить можно...

— Лукашенко уже успел объявить, что 2000 год последний, когда государство занимается чернобыльскими проблемами. И считается, что мы уже преодолели этот Рубикон, и начинается процесс реабилитации чернобыльской зоны. Это означает возвращение жителей, производств, возвращение к нормальной обычной жизни. Закон о социальной помощи гражданам, пострадавшим от аварии на ЧАЭС, не выполняется примерно на 70%. Закон есть, но исполнение многих его статей остановлено указами президента, потому что нет средств.

Уничтожены все льготы для жителей в зоне с радиацией от 1 до 5 кюри. Это примерно 1.800.000 человек. Для этой зоны оставлены только те льготы, которые касаются детей. Но даже и они сегодня не выполняются. В зоне, которая определена как зараженная, живут 500 тысяч детей. По закону государственное бесплатное оздоровление положено всему полумиллиону детей. Но в прошлом году положенное оздоровление получила только половина этих детей. То есть налицо вопиющее нарушение закона. То же происходит и с компенсациями по медикаментам, по оплате за жилье, по ежемесячным выплатам для жителей этих регионов. Поэтому я думаю, что оппозиция сегодня стоит говорить с людьми именно на языке таких недостатков. Ведь как минимум 3.000.000 человек напрямую заинтересованы в

действии этого закона.

— Ходят слухи, что скоро появится новый закон о социальной помощи, в котором будут ликвидированы все те необходимые мероприятия, которые предусматривала программа 1990—91 годов.

— Этот закон сейчас готовится втайне для того, чтобы выйти из пиковой ситуации, уйти от ответственности за невыполнение старого закона. В новом законе чернобыльская проблема станет «одной из...». Этот закон включит в себя все группы населения, о которых должно заботиться государство, и чернобыльцы в нем займут очень скромное место. Ну, например, у нас есть от 300 до 500 тысяч инвалидов, у нас есть около 80 тысяч многодетных семей, но чернобыльцев у нас 3 миллиона! Это половина электората.

Влияние радиации идет по нескольким направлениям. Первое — продукты питания. По-прежнему производством продуктов питания в зараженной зоне является главным источником заражения. Есть исследования, которые показывают, что дети Столинского, Брагинского, Чечерского районов накапливают такую дозу радиации, которая по нормам может быть набрана человеком за всю жизнь. А ведь это не просто количественный параметр.

Специфика действия малых доз радиации в том, что они не приводят сразу к какому-то заболеванию, а тотально ослабляют иммунную систему. Вы никогда не узнаете, где и в какой точке организма прорвется этот орган первым и дастся. Некоторые наивно считают, что радиация сразу вызывает конкретную болезнь. Нет. Поэтому меры защиты не могут быть разовыми, это должна быть постоянно действующая система. Только тогда мы сможем гарантировать людям защиту и здоровье. Отмена таких гарантий означает утрату здоровья целым поколением. Вот простой путь к тому, чтобы та не определявшаяся, аморфная часть общества, которая не понимает ни ту власть, ни эту, проснулась к действительной жизни ради защиты своих прав и здоровья.

Интервью брала
Наталья РАДИНА

АРМІЯ

Напярэдадні свята

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Гродна. Стары каралеўскі замак. Гісторыка-археалагічны музей, «зала Перамогі». Абласны пракурор палкоўнік І.Туштаў апавядае журналістам пра 55 гадоў Перамогі, пра ветаэраў, безназоўныя маглы і пра «Хілістаў» ад службы.

Ва ўсім СНД удзельнікам вайны 1941-45 гадоў дадуць аднолькавы юбілейны знак. У Гродна знак прыязуць 27 красавіка, раздаваць будзе 31 траўня да 3 ліпеня. Заказана знакаў каля 14 тысяч — на 11,328 вайскоўцаў, астатнія — на «вольнааёмных», узаагароджаных сваім часам медалём «За перамогу над Германіяй». Напэўна, што не ўсе ўжо змогуць атрымаць свой знак. Па словах намесніка старшыні абласнога Савета ветаэраў У.Ракава, «ветаэраў вельмі хуткімі тэмпамі сыходзіць з жыцця». Іх засталася каля 10 тысяч чалавек, а гадзі два таму было яшчэ «звыш 16 тысяч». Дзвух з іх пашлілі на святочны парад у Маскву, бо атрымана разнарадкі: па два чалавекі ад вобласці.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Ужо некалькі гадоў беларускія абшары перакопвае спецаб'ядаў вайсковых далакопаў. Па адной роце прызначана на кожны дзве вобласці. Адна з іх шукае і раскопвае вайсковыя маглы ў Гродзенскай і Брэскай абласцях. Батальён-гонар у праўленні па ўвекавечанні памяці мінабароны, паколькі такога няма нідзе болей у СНД. Нават у маскоўскім міністэрстве гавораць: беларусы ў гэтым сэнсе пайшлі вельмі далёка. У нашай вобласці за-

рэгістраванае 321 месца пахавання: 10 могілак, 151 асобная магла, астатнія — брацкія. У іх пахавана 62,550 чалавек. Толькі 9,129 з іх імёны — вядомыя. Канечне, мясцовыя ўлады стараюцца надаць працэдурны перазахаваў пэўную ўрачыстасць. Але гэтая ўрачыстасць ненармальна. Бо безназоўным касткам гэта мала што дае: імя і прозвішча на магіле не напішучы, сваякі таксама не прыдуць.

Спаткаў рота праводзіць разведку паводле звестак, атрыманых, напрыклад, ад мясцовых жыхароў. Нехта памятае, што на дарозе каля вёскі была разбомбленая машына, трупы закапалі побач. Але не заўжды ўспаміны спраўджаюцца. Вось у ўёўскім раёне даказвалі, што загінулі і былі пахаваныя з тысячы вайскоўцаў. Аднак робяцца шурфы — і ў 10, пашырацца тэрыторыя пошукаў, а знайсці нічога не ўдаецца. На жаль, прызначаць палкоўнік Туштаў, у салдацкіх медалёнах, якія ўдаецца знайсці, часам альбо паперка чыстая (пісалі прозвішча алоўкам — простым або хімічным), або расчытаць нічога немагчыма. Даводзіцца дасылаць у спецлабараторыю. Здарэецца, што медалёны пустыя, бывае — заіржаныя.

Ветаэраў прызнаваліся, што было павер'е: калі напішаш сваё прозвішча, дык абавязкова загінеш.

Што датычыць сённяшняга дня, дык, па словах ваенкама, за апошнія два прызывы ў вобласці з'явіліся 22 новыя «Хілісты» ад службы. Пліўска іх было за 40 чалавек хаваюцца ад войска па некалькі гадоў, некаторыя прапусцілі па 5-8 прызоваў. Палкоўнік Туштаў гаворыць, што ім звычайна вядома, дзе яны — хто ў Польшчы, хто ў Амерыцы, іншыя — у Маскве і Пішеры. На ўсіх іх аформлены роспук, усіх шукаюць. Але крымінальныя справы не заведзеныя. Вось каб нехта з іх здзейсніў злычынства, тады б знайшлі хутэй, зазначыў ваенкам. На сённяшні дзень у вобласці таксама ўцяклі тры салдаты. Пакуль яны лічацца ў «самавольцы». Праз месяц, калі не знойдуць, залічаць ужо ў дэзерыры.

Агенты ўплыву

Андрэй ВЯРЖА

А ртыкулы В.Клінко «Основныя задачы разведкі» і ягонага аманета Ю.Варонежца «Советский синдром: вокруг шпиона» (НАША СВАБОДА №9 11-14) закранаюць багатыя для нашай краіны праблемы шырэй кардыналаў русіфікацыі, ціхага закону галоўных механізмаў улады, выпяцнення беларускіх у апазіцыйнае гэта ці наогул на маргінальнае ўкраіні. Сёння гэта рэальны склад беларускага жыцця. Палітыка інтэграцыі (русіфікацыі), якая актуальна здзяйсняецца апошнія пяць гадоў, асабліва паказальна, бо кантрастуе з напярэднямі перыядам нашай нацыянальнага абуджэння. Няма падставаў спрачацца з тэзісам В.Клінко, што ўмовы так званай інтэграцыі прадыхтаваныя геапалітычнымі задачкамі расійскай дзяржавы. Але дамінанта, зробленая ім на выведцы і спецслужбах Расіі, паказвае ў цяжкіх моцных рукавіках. Расійская выведка дзейнічае і ў Польшчы, і ў Англіі, і ў ЗША, у Іраку, у Грузіі, адным словам, паўсюдна. Аднак, там яна выконвае звычайныя задачы — эканамічны, ваенны, палітычны шпіянаж. Наўрад ці разведка Расіі можа планавалі далучэнне Францыі ці на сённяшні дзень Польшчы, Венгрыі, Чэхіі да Расіі.

Што датычыцца Беларусі (яшчэ Прыднястроўя, часткова Украіны), дык тут з мэтай уніі дзейнічаюць, апрача разведкі, усе дзяржаўныя інстытуты РФ — эканамічны, ідэалагічны, палітычны, заканадаўчы і выканаўчы ўлады. Яны грунтуюцца на гістарычна трывалай і псіхалагічна звыклых традыцый далучэння (захопу) прылеглых тэрыторый (місія Расіі!) і абвешчэння іх неад'емнай часткай расійскай дзяржавы (непарушнасць канстытуцыйнай прасторы; апошні прыклад — Чачня). Нават за некалькі пустых астравоў у Японскім моры расійскія шавіністы гатовы стаяць на смерць, хоць было б больш розуму прадаць іх японцам, а на выручаны грошы раслашчаць за дэўтамі насельніцтву па заробнай плаце.

Зразумела, што Беларусь для Расіі была важная частка зямнога паверхні, чым гэтая японскія астравы (стратэгічная мяжа з Захадам). Неадрама дзяржаўныя мужы Расіі паспяхаліся самалётам на Беларусь

у 1996 годзе ламаць волю Шарацкага і Ціхіні, калі вырашалася пытанне захавання незалежнай палітыкі Беларусі ў ўтаймаванне ўладарных магчымасцяў А. Лукашэнкі.

Беларусь як дзяржава мусіць мець свае геапалітычныя інтарэсы і праводзіць адпаведную ім палітыку. Некалі яна яе мела, потым колькі стагоддзяў не мела, а цяпер намаганні інтэграцыі (г. зн. русіфікацыі) геапалітыка РФ фармулюе як ішчыльны саюз з Расіяй і супрацьстаянне Захаду. Зразумела, што дзяржава з гэтакімі геапалітыкамі (раённым маштаб) — проста пустое месца на карце. Па сутнасці, гэтая выправаваная ў расійскіх дзяржаўных пластах

беларуская геапалітыка, пры пераказе проста мовай, зводзіцца да вяртання ў ранейшы стан пажыўнай правінцы імперскім двухгаловым арлом. Трэба прызнаць, што такія маштабныя задачы, якія ўплываюць на ўсё еўрапейскі палітычны баланс, не можа вырашаць ніякая выведка. Нават у дачыненні ўнутранага жыцця Беларусі гэтыя задачы ўсеахопныя і вырашаюцца намаганнімі колькасца вялікай і ідэалагічна падрыхтаванай ці працаванай 5-й калоніі.

Часткова яе складаюць ураджэнцы Расіі, якія тут структурызаваліся (Саюз афіцэраў, так званыя «беларускае казачства», «нахмітаўцы» і «сувароўцы» і да т.п.), аднак ні куды не падзецца ад прызнання, што большыя 5-й калоніі — гэта мы, нашы браты і сёстры, ці бацькі і маці. Не ты пенсіянеры-сталінцы дзе старыя спітыя калгаснікі, якіх змрочныя фарбамі абмалявалі ў сваім палемічным артыкуле Ю.Варонежцаў, а звычайны беларусы па пашпарце, а ў рэчаіснасці напаяўкамапаліты, якім для поўнага касмапалітызма не хапае грошай. Менавіта яны з пэўных дробных інтарэсаў прагаласавалі за дзяржаўнасць рускай мовы на рэфэрэндуме 1995 года. Гэта быў амаль цал-

кам увесё бухгалтарскі корпус, які не хацеў абіяжарваць сябе дакументацый у беларускай мове. Гэта выкладчыкі вузаў, тэхнікумаў, новаствораных акадэміяў, якія паленаліся перакладаць на беларускую мову свае курсы. Гэта студэнты тэхнічных вузаў, якія адпаведна паленаліся пісаць па-беларуску свае шпаргалкі. Гэта афіцэры сем'і беларускага паходжання — ад генералаў да прапаршчыкаў. Гэта большыя праваслаўныя святары, а таксама нашыя праваслаўныя вернікі, ахопленыя сумневам: ці пачуе Бог іхнія просьбы, калі яны выкажуць іх у беларускай мове.

Матываваны ўсіх гэтых людзей, часцей за ўсё ірацыянальныя, аднак, каб штодзень кіравацца імі ў жыццё, недастаткова прашукаў стратэгічных аддзяленняў расійскай выведкі. Для стварэння зомбі-беларусаў прыцяг-

жальную прысутнасць у Беларусі, становіцца ў шыткі 5-й калоніі. Бо старанна працягваюцца ідэя абвешчання Беларусі праваслаўнай дзяржавай на падставе колькасці наведвальнікаў праваслаўных бажніцаў.

Зразумела, што царква як сацыяльны інстытут служыць умацаванню дзяржавы. Для Маскоўскага патрыярхата (Руская праваслаўная царква) — гэтая дзяржава Расія, але ніякім чынам не Беларусь. Правінныя стан Беларусі падкрэсліваюцца правінцыяй царкоўнай структуры (экзархат, г. зн. намесніцтва). Цяпер разгортваюцца жорсткае крытыка ў адрас нібыта каталіцкай экспансіі на землях Беларусі. Швеція і царкоўныя крытыкі «лацінянаў», ясная рэч, не звязваюць на такую знаваў неадарочнасць, што, прыкладам, мінскі кафедраль-

ны Святадухаўскі сабор заняў былі касцёл бернардзіна.

Нельга пагадзіцца з В.Клінко, што П.Машэраў стаў ахвярай спецслужбаў з-за жадання незалежнасці Беларусі. Здаецца, ніхто столькі не зрабіў для стварэння глянцэ памяж Расіяй і Беларуссю, як Машэраў на пасадзе сакратара ЦК КПБ. Тагачасныя чуткі ўявлялі агоню трагічную смерць з намечаным пераходам у ЦК КПСС на пасадзе сакратара па патрыятычным выхаванні з наступным узвышэннем да галоўнага ідэалага партыі. Нехта нават партыйны левейшы пасіяроўска.

Марны занятка вызвацца прэтэнзіі іхнай разведцы і правабачы, каб яна нас не чапала. Гэта мы павінны змяніцца, каб разведка судзейнай краіны сядзе ў канспірацыі, а не ў кожнай хаце на кніжных паліцах, у тэлевізавы, у рускамоўных газетах, у школьных падручніках і г.д. Толькі дзяржаўная ўлада праграмы будаўніцтва дзяржаўнага суверэнітэту можа ўрававаць беларускі народ ад пераратвання ў рускамоўны большыно. Але такі ўрад, які ёсць сёння, зробіць на карысць Расіі ўсё сам, без ціску з боку расійскай разведкі. Бо гэты ўрад і ёсць галоўны агент расійскага ўплыву.

ПРАЦЭС

Судзіўся радавы з генералам

Алег ГРУДЗІЛОВІЧ

Былі палкоўнік, а цяпер радавы ўладзімір Мялюшка падаў у мінскі гарнізонны суд зыск на міністра абароны генерал-палкоўніка Аляксандра Чумакова. Мялюшка аспрэчвае загад міністра, згодна з якім яго выклічалі са спісу афіцэраў, разжалавалі ў радавыя, звольнілі з пасады начальніка медыцынскай службы галоўнага штаба ўзброеных сілаў і ўвогуле выгналі з беларускага войска з ганейнай фармулёўкай «за бяспечнасць». Усё гэта Мялюшка лічыць помстаю за тое, што Міжведамасная медыцынская камісія паставіла міністру Чумакову дыягназ, несумяшчальны з далейшай службай. Справа ў тым, што гэтую злашчасную камісію ўзначальваў Уладзімір Мялюшка. Але не па сваёй волі, а згодна з указам прэзідэнта. Вось што распавёў Уладзімір Мялюшка ў інтэрв'ю НАШАЙ СВАБОДЗЕ:

прыняты 18 студзеня мінулага года. Ім і была створаная медыцынская камісія, кіраваў якой прызначылі мяне. Стваралі камісію з разумнай мэтай — для ме-

дыцынскага абследавання і асведчання кіраўнікоў, якія ўваходзілі ў кадравы рэзэрв прэзідэнта. На пачатку гэтага года міністру Чумакову таксама давалася працесі абследаванне.

— А каму яшчэ?
— Ды розным кіраўнікам, усяго спісе было 500 чалавек, пры мне за год працы камісіі абследаваліся 421.

— Яшчэ незадаволенныя паставілі дыягназ вам?

— Не, Аляксандр Чумакоў аказаўся адзіным. Ён лічыў сябе вельмі здаровым, дэманструе падначаленым у сваім кабінете, што шмат разоў можа аджацца ад падлогі, але ўжо не ўпершыню яго прызылі хворым. Хваробы ж бываюць розныя.

— І на што хворы наш міністр абароны?

— Я не маю права раскрываць дыягназ і ўвогуле мусу заўважыць, што абсалютна здаровых людзей не бывае. У кожнага чалавека можна нешта знайсці,

але ёсць і пэўныя вайсковыя ці службовыя патрабаванні. У дадзеным выпадку гаворка пра хваробу, якая несумяшчальна з вайскавай службай, а тым больш з пасадай міністра.

— Вы кажаце, Чумакову ўжо ставілі такі дыягназ? Калі?

— У снежні 1998 года, камісіяй, якая абследавала кіраўнікоў сілавых ведамстваў.

— Вы мелі дачыненне да таго дыягназа?

— Не большае, чым цяпер. Я таксама ўзначальваў камісію, але сам не ставіў дыягназ. Мая справа — стварыць дактарам умовы працы, арганізаваць працэс медыцына.

— Колькі дактароў абследавалі міністра абароны і хто гэтыя спецыялісты?

— Усе аўтарытэтныя ў сваёй галіне. Дырэктары інстытутаў, прафесары. Я магу назваць некалькі славетных прозвішчаў — кардыёлаг прафесар Мікалай Манак, нейрахірург прафесар Арнольд

Смеяновіч, абодва дырэктары даследчых інстытутаў, яшчэ галоўны хірург міністэрства аховы здароўя Мікалай Завада, іншыя спецыялісты, усе найвышэйшага ўзроўню. Усяго дыягназ падлілі 16 дактароў. Дык што, я не павінен быў ім верыць?

— Гаворка ішла пра лёс вашага начальніка. Вы маглі павесяць сябе інакш?

— Я не толькі вайсковы чыноўнік, але і ўрад, які даваў клятву Гіпакрата. Як можна было крываць душой у такой сур'ёзнай справе?

— Што вы бачыце тут сур'ёзнага? Калі чалавек даваў намер, ён і працуе.

— Вы ведаеце, што такое праца міністра абароны, якая гэта адказнасць? А тут чалавек, дзеянні якога дактары, і я ў тым ліку, ацэнююць як дзеянні хворы. У крытычным момант ён можа быць проста няздольны прымаць правільнае рашэнне ці прыме, як кажучы, неадэкватнае рашэнне. Гэта ж будзе трагедыя не для яго аднаго.

— Вы кажаце, ён пачаў аямпоміцы. Канешне, не прыемна, але хіба гэта хваравітая рэакцыя? Ча-

лавак проста абараняў сябе.

— І пры гэтым помсціў не толькі мяне, але і майму сыну — адміністру загад аб залічэнні Юрыя ў вайска-медыцынскае ардынарату, а потым, калі суд не пагадзіўся з гэтым загадам, Чумакоў не выканаў рашэнне суда. І дагэтуль не выконвае. Не думаю, што гэта нармальныя паводзіны для законапаслуджанага чалавека і генерала.

— Колькі цэгнецца гэтая гісторыя з удзелам вашага сына?

— Ужо год.

— У такім разе, відаць, памылкай было прызначэнне вас кіраўніком медыцынскай камісіі.

— Пра гэта спытаўся не ў мяне, а сябе не прызначаў. Але шчыра, нічога не змянілася б, калі камісію ўзначаліў. Дыягназ ад кіраўнікоў камісіі не залежыць. Яго можна не ўлічваць, гэта іншая справа, толькі хворы Чумакоў ад гэтага не стане здаровым. А вось ці правільна дзейнічаў міністр Чумакоў, калі павінен быў да ратавава і звольніць з войска, разбірацца суд.

— Калі разгледзіць гэтую справу?

— Чакаю паведамлення.

МЕНТАЛЬНАСЦЬ

Самыя шчаслівыя

Міхась КАРПОВІЧ

Злучаныя Штаты, Індыя і Вялікабрытанія – краіны, дзе жыўць самыя шчаслівыя, цалкам задаволеныя сваім жыццём людзі.

У сацыялагічным апытанні «Барометр шчасця», што праводзілася ў 22 краінах свету, бралі ўдзел 22.500 чалавек. Аказалася, што самыя шчаслівыя людзі жыўць у ЗША (46%), Індыі (37%) і Вялікабрытаніі (36%).

Сярэдні паказчык «Барометра шчасця» ў свеце – 24%. Самыя нешчаслівымі аказаліся расіяне – 3%, на перадапошнім месцы – кітайцы – 9%.

Як паведамае агенства РИА «Новости», мэтай глабальнага даследавання было не толькі вызначыць «самую шчаслівую нацыю», але і зразумець, што робіць людзей шчаслівымі. Пытанні, што задаваліся рэспандэнтам, датычалі розных аспектаў жыцця – у прыватнасці, колькасці грошай, матэрыяльных каштоўнасцяў, працы, хобі, рэлігіі, стаўлення да сям'і і сябраў, сексуальнага жыцця.

Самымі нечаканымі сталі вынікі апытання ў Індыі, краіне з вялікай колькасцю праблемаў, дзе большая частка мільярдага насельніцтва ўвесь час сутыкаецца з істотнымі матэрыяльнымі цяжкасцямі, а больш за 300 мільёнаў чалавек – галадуе.

У апытанні ўзялі ўдзел 2.336 чалавек у 8 буйнейшых гарадах – Бамбей, Дэлі, Калькуце, Мадрасе, Бангалоры, Хайдарабадзе, Пуне і Лакнаў. Вынікі даследавання яшчэ раз даказалі, што «не ў грошах шчасце».

Цікава, што жыхары самых шчаслівых краінаў паставілі на першае месца ў «Барометры шчасця» стаўнікі з сям'ёй і сябрамі. Гэта найвялікшае шчасце для 61% жыхароў Вялікабрытаніі, 51% амерыканцаў і 50% індыйцаў. Для параўнання: толькі для 11% расіянаў стаўнікі з сям'ёй і сябрамі – крыніца найбольшай асалоды.

Рэлігія дае шчасце 46% амерыканцаў і 36% індыйцаў. Упэўненасць у сабе самім – найбольш важная ў справе дасягнення шчасця для 42% індыйцаў і 41% амерыканцаў.

У тым, што датычыць сексуальнага жыцця, на першым месцы апынуліся амерыканцы (27%), за імі індыйцы (26%) і толькі потым – французцы (25%).

Нягледзячы на істотную розніцу ў стаўленні да каштоўнасцяў жыцця, «Барометр шчасця» паказаў практычна аднолькава нізкі вынік у адказе на пытанне: «Ці шчаслівыя вы станам эканомікі вашай краіны?». Лідзры – амерыканцы – набралі ўсяго 14%. Прадстаўнікі астатніх краінаў абмежаваліся куды меншымі лічбамі: Індыя – 6%, Кітай – 4%, Вялікабрытанія – 3%, Францыя – 2%, Расія – 1%.

ЮСТЫЦЫЯ

Экскурсія ў турму

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

У цэнтры старога Гродна стаіць вялікі касцёл – Фарны. Побач – цэлы квартал з камяніцамі былога езуіцкага калегіума. Сёння тут – турма. Царскія ўлады яе стварылі ў год скасавання царкоўнай Уніі – у 1839-ым. Цяпер гэта месца «адсіці» і экскурсію. Вядуць сюды школьнікаў, вучняў ПТВ, навучонцаў педвышшшча, салдатаў – каб убачылі на свае вочы жалюсты турэмныя ўмовы. Завялі і журналістаў.

Унутры на сцяне выява белага лебедзя з надпісам: «Против всего можно устоять, но не против доброты. Жан Жак Руссо». Але на дзяржаву рэжымі беларусізацыі – двухмоўныя шыльды. У клубе – «дошка гонару» з партрэтамі і спартыўныя прызы з граматамі. Супрацоўнікі турмы

моцныя ў бегу, лыжах і дзю-до. На сцяне таксама падрабязныя планы таго – царскага астрого. За высокімі мурамі – сады, гароды, студыя, пральня, пякарня, тры лазні, царква, асобныя памяшканні для шлахты, для жанчын і дзяцей.

Сёння ўсё шчыльна забудаванае, ёсць толькі градак для кветак. У 1897 годзе царскія ўлады пабудавалі трохпавярховую вязніцу паводле нямецкага ўзору з адзіночнымі камерамі, цяпер кожная пераброўна на чатырох, а трымаюць па шэсць чалавек. Нам паказалі некалькі – з замежнікамі, з жанчынамі, карцэр і камеру для «сукааення буняў» – някаямлі, сценныя абабіты дзірчатаямі плітамі, як у машынапісным бюро – крычы, колькі хочаш. Ёсць і камера смеротнікаў, але яна два гады пусте – няма прысудаў смертных.

Нават па савецкіх «эканомных» нормах у турме нельга

трымаць больш за 760 чалавек, а трымаюць 900–1.000. Вартуюць іх 163 кантралёры, якія крыйдуць, калі іх называюць «наглядчыкамі», і 59 афіцэраў. За першы квартал года турма абышлася дзяржаве ў 90 мільёнаў дэнамінаваных рублёў. Месца кантралёра лічыцца ў горадзе бадай самым прывабным, лепшым нават за мытніка. Летас было звольнена 5 кантралёраў, і на кожнае месца прэтэндавала па 50 чалавек! Ясна, што практычна ўсім адмовілі: 70 не прайшлі медэкзамі, 60 – не здалі фізіпадрыхтоўку, астатнія «праваліліся» на суб'ектаванні. Малады кантралёр атрымаўе разам з «начнымі» – ад 45 тысяч рублёў, малады доктар – 12 тысяч. Ёсць розніца?!

Канечне, публіка сядзіць не найлепшая, 114 – за наўмысныя забойствы, усяго 400 рэчывыстаў. Шацёра маюць па 11 судзімасцяў. Быў калісьці

● Турма замест кляштароў. XIX ст. Малюнак Н.Орды

рэкардмен, трапіў пад суд 14 разоў. ВІЧ-інфіцыраваны яго 3, было 8. Вартуюць вязняў сабакі трох пародаў: аўчаркі, азіяцкія ваўкавы і ротвейлеры. Увесь час вязняў трымаюць у камеры без вокнаў з цёмнай лямпачкай. Раз у дзень шпацыр у каменным мяжу – адна галзіна, у ізалятары – паўтары. З 300 толькі для трэці ёсць праца – у турэмных майстэрнях. Асноўны прыбытак даюць турны. У ізалятары працаваць нельга, асноўны час паводле раскладу – з 7 раніцы да 16 гадзінаў займаюць «мэтавыя выважычыя мерапрыемствы».

Ёсць маленькія тэлевізары, не больш за адзін у камеры – дзеля сацыяльнай справядлівасці і эканоміі электрыч-

насці. Раз у месяц паказваюць кіно альбо відэа. Таксама раз на месяц у сталуюцы невялікае свята – Дзень нацыянальнай кухні – даюць дранікі з мясам і некаторыя іншыя беларускія стравы. Па словах палкоўніка А. Нікалаевіча – начальніка абласнога ўпраўлення па выкананні пакаранняў, гатуюць у турме не горш, чым у гарадскіх сталуюках – «дай Бог, так харчавацца некаторым пенсіянерам». А начальнік турмы палкоўнік І. Пахутка быў у польскіх турмах: «Афіцэры там харчуюцца з аднаго катла з вязнямі. На абед – банан, апельсін, шклянка натуральнага соку, дзве сасіскі. Порцыя каштует пяць долараў. Дзе нам такія грошы ўзяць?» Нашы вязні маюць магчымасць два разы ў месяц штоосьці купіць у турэмнай краме на суму 0,4 мінімальнага заробку (хто не працуе). Звычайна купляюць гарбаты. Шэсць цыгарэтаў у дзень выдае бясплатна кожнаму дзяржава.

Ёсць у турме тры не зусім турэмныя пакоі. Першы – царкоўна-кашчельны. У ім кніжкі і абразы – каталіцкі і

праваслаўны. Больш праваслаўных, 19 старых іконаў перадалі мытнікі. Па словах начальства, яны каштуюць па 700–900 долараў. Раз у тыдзень сюды прыходзіць кеёнд-біскуп Антоні і баюшка Пётр – пагутарыць, паспавадча. Існуе пакой «псіхалагічнай разгрузкі»: самавар, кружалкі – «Веселіцеся!» (!), кніжкі. Сярод якіх зусім нечакана «Гісторыя Беларусі» М.Доўнар-Запольскага.

Існуе таксама бібліятэка. Найбольшы чытаюць дзеткі. Але каб толькі чыталі. Кожны квартал чытачы (з 400 запісана ў бібліятэку – палова) не вяртаюць па 200 кніг. Яны іх папросту знішчаюць, гаворыць бібліятэкар, называючы гэта – «выкарыстанне на тэхнічныя патрэбы». Ад турэмнай бібліятэкі даўно нічога не засталася, каб не давалі спісаных кнігі бібліятэцы горада. Дарчы, адзін вядомы ў Гродне адвакат раней аздаваў сюды кнігі са сваім экзэмплярам, атрымліваючы такім чынам новых кліентаў. Кнігі чытаюць і вязні ізалятара, але на іх фармуляр не заводзяць.

Оперны чакае рэканструкцыі

Дзяржаўны тэатр оперы і балета пастаянна ў рыштаваннях.

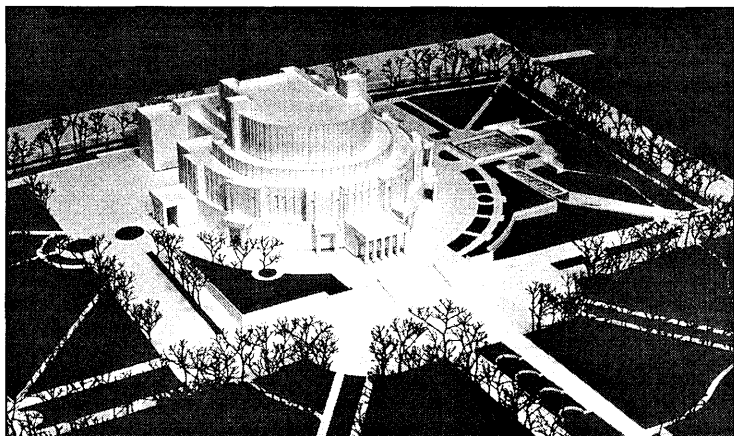
На працягу дзесяткаў гадоў пастаянна вядзецца касметычны рамонт

Кірэі МАНУЙЛАЎ

Оперны пабудаваны яшчэ ў 1935–1939 гадах архітэктарам Іосіфам Лангбардам. Дарэчы, па гэтых жа праектах у Мінску былі ўзведзеныя таксама Дом афіцэраў, галоўны корпус Акадэміі навук, Дом урада. Тэатр, які ўяўляе сабой няправільны шматкутнік з дзюх частак – трохпавярховай глядацкай і васьміпавярховай закуліснай, стаіць на колішняй Траецкай гары.

Патрапіўшы пад прамыя пападанні бомбаў будынак Опернага даяўляўся першы раз рэстаўраваць адразу пасля вайны. У наступныя два разы немалыя будаўнічыя работы вяліся тут у 64 – 67 гадах, калі ў выніку замены пляскага лангбардавага даху на скатны над аб'ёмам вестыбуля і фасаднай залы аўтэнтычны архітэктурны выгляд будынка быў скажоны, і ў 77 – 81 гадах, калі факт і глядзельная зала дэкаратыўна аздобіліся каменем і пазалотай. Ні тое, ні другое нельга назваць капітальным рамонтам. На сёння прайшлі ўсё крытычныя тэрміны, калі ён мусіў быць зроблены.

Нават звонку відаць, што стан будынка вымагае рэканструкцыі. Адно што фасад глядзіцца больш-менш прыстойна. Разам з тым, напрыклад, цалкам фізічна і маральна састарэлі інжынерныя камунікацыі, механічнае і электрычнае абсталяванне сцэны, а таксама акустычнае і асвятляльнае. У будынку нават дзе-нідзе засталіся драўляныя перакрыцці і перагародкі. Неабходны дадатковыя памяшканні для вытворчых цэхоў і сховішчаў рэжысу і дэкарацый. Штогадова выдаткі на падтрыманне

будынка тэатра і інжынерных сістэмаў не апраўдваюць сябе, бо з кожным годам іх трэба ўсё болей і болей.

Спецыяльны праект рэканструкцыі, у тым ліку па асучасненню ўладкаванні сквера на прылеглай да тэатра тэрыторыі, знаходзіцца ў стадыі распрацоўкі. Прычым паводле яго будынку па плошчы Парыжскай камуны будуць вярнуць аўтэнтычныя (у прыватнасці, пляскаты дах) архітэктурныя формы, бо Оперны залічаны да катэгорыі помнікаў архітэктуры. Праект працягнецца, што неспрэчна будаўнічыя мерапрыемствы будуць доўжыцца 4,5 гады. Мяркуюцца, што пазатпаня рэканструкцыя пачне ажыццяўляцца толькі тады, як завершыцца «даўгабуд годадзя» Палаца Рэспублікі.

Менавіта там Тэатр оперы і балета, як плануецца, часткова размесціцца і будзе ладзіць спектаклі падчас перабудавы ўласнага будынка. Хутчэй за ўсё Палац Рэспублікі будзе для Опернага прыстанкам толькі ў якасці глядацкага і грыверна-рэпетыцыйнага комплексу. Увабраць у сябе

увесь тэатр «саркафагу» проста не хопіць плошчы. Тады там, на Кастрычніцкай, будзе выключна тэатр. Але дырэкцыя Палаца, здаецца, будзе супраць перспектывы прысутнасці Опернага ў любым прасторавым і часавым фармаце. Тэатр звычайна дае 4 оперы і 3 балеты на тыдзень. Пры гэтым на ўрад ці зала Палаца Рэспублікі ў 2.700 месцаў будзе паўнаўна. Такім чынам, такога прыбытку, як са здачы памяшкання ў аранду для выступленняў розных поп-гуртоў, у гэтым выпадку і блізка не чакаецца.

Не трэба забывацца, вырашаючы праблему ўмовай правядзення рэканструкцыі, і на тое, якім чынам гэта адаб'ецца на артыстах і наогул на айчынным оперным і балетным мастацтвах. Напрыклад, дырэктар тэатра оперы Сяргей Картэс дужа сумняваецца ў тым, што сірнова і акустычна Палац Рэспублікі падыходзіць для правядзення спектакляў, а варыянт з выкарыстаннем мікрафонаў «для опернага спевача проста смяротны». Да таго з такім пераездам знікне хатняя атмасфера адзінства калектыву, з'явіцца

дыскамфорт, а як вынік, вялікая небяспека згубіць оперу. Могуць адварнуцца людзі, а самі артысты сысць у іншыя калектывы, з'ехаць у іншыя краіны. Сяргей Картэс узадаў, што напачатку 90-ых у параўнанні з цяперашнім планам змянуў у Оперным гаварылі пра больш маштабную, якую і сучасную рэканструкцыю, ператварэнне ў «тэатр 21 стагоддзя». Здабудоўваў малой зала, залаў для рэпетыцый, нават вялікім рэстаранам. На еўрапейскі ўзор. «І вось цяпер усё звужаецца да такой рэканструкцыі». Картэс лічыць, што наогул найлепшым выйсцем было б будаўніцтва для Опернага зусім новага тэатральнага будынка, куды б па сканчэнні ўсіх работ можна было пераехаць без аніякіх псіхалагічна-прафесійных стратаў. Як гэта было з Вялікім тэатрам у Маскве.

Але зараз рэаліі такія, што абы-толькі гэту, як гаворыць Картэс, «завужаную» рэканструкцыю «не забаталі». Хоць адзін з лепшых у Еўропе оперна-балетных калектываў мусіў бы мець менавіта новы, шыкоўны будынак.

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковыя. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі. Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Ізвестыя», 8-173. Пасведчэнне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук. Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@tut.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на папярэдняй фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3). Заказ 1767. Нумар падпісаны ў друку 20/04/2000 (15:00) Наклад – 7.880